

naša luč

1995
junij, julij
avgust
6

iz korenin rastemo

piše L. B.

binkošti

Binkošti so krona vsega velikonočnega dogajanja, saj je Jezus izpolnil to, kar je učenecem tolikokrat obljubljal, da jim bo **dal Svetega Duga**; ta jih bo utrdil v veri in umevanju veselega oznanila.

Praznujemo ga **petdeseti dan** po veliki noči; od tu tudi izraz, ki ga mnogi poznajo - pentekoste (petdeseti dan).

Prihod (razliti) Svetega Duha v obliki rdečih jezikov, radi ga upodabljajo tudi kot goloba, pomeni dokončno potrditev vere v vstalega Kristusa. Po tem dejanju so apostoli začeli z javnim pričevanjem, **nastopali** so s pisano in govorjeno besedo, brez strahu so vstopali v shodnice, na javna mesta in začeli s spreobračanjem judovskega in poganskega sveta daleč naokoli. Binkošti so jim kazale **pot naprej**, ko se bo uresničila Božja obljuba o nebeškem kraljestvu. Niso se prepuščali lepim besedam, ampak so to obljubo hoteli udejaniti že v svojem času - zato toliko mučencev in ponižnega prenašanja vsakršnega zasramovanja, ki je bilo posledica hoje za Kristusom. In prav ti mučenci so postali **sol zemlje** in kal novega upanja za prihodnje rodove. Od tod tako neverjeten **uspeh** prve Cerkve, ki je

dobesedno bolj živela od božje besede kakor pa od kruha. Zaupali so v Jezusove besede: "Ne bom vas zapustil sirot, prišel bom k vam (Jan 14, 18).

Prva Cerkev je praznik prihoda Svetega Duha najprej praznovala skupaj z obhajanjem Kristusovega vstajenja - med vigilijo so tedaj poleg zakramenta svetega krsta redno podeljevali tudi zakrament **svete birmе**, ki pomeni potrditev v veri in je sad delovanja Svetega Duha.

Binkošti so bile dejanje vnovične **potrditve zaveze** med Bogom in vsem človeštvom in ne samo z izvoljenim narodom. Zato so kristjani stopili iz "katakomb" in pojem izvoljenega ljudstva razširili na vse človeštvo.

rešnje telo

Veliki četrtek je bil nekoč tudi spomin ustanovitve zakramenta sv. Rešnjega telesa. Ker pa je bil to čas, ki ni dopuščal slovesnega praznovanja, so praznovanje prenesli na četrtek po prazniku Svete Trojice.

Češčenje sv. Rešnjega telesa in Rešnje krvi je nastalo kot odgovor tedanjim krivovercem, ki so tajili Kristusovo resnično in trajno navzočnost v podobi posvečenega **kruha in vina**. Tako so v 13. stoletju v Rimu začeli s praznovanjem - češenjem Rešnjega telesa in krvi.

V Kölnu so že leta 1277 imeli **procesijo** z Najsvetejšim. Druge so procesije uvažali postopoma, tako da je bila procesija v Rimskemu obredniku uvede-

na šele leta 1614. Ponekod so bile procesije zelo preproste s prenašanjem Najsvetejšega, drugje pa so jih obogatili s prvim dramskimi vložki, ki so praznovanju dajali slovesen značaj.

Pri nas poznamo procesijo s štirimi postajami, petim evangelijem, prošnjami klici in blagoslovi. V mnogih župnijah danes obhajajo procesijo v nedeljo po prazniku (po četrtku). Mestne župnije, ki nimajo dovolj prostora okoli cerkve, pa procesijo opravijo kar v njej - pri za praznik pripravljenih štirih oltarjih.

S praznikom vsaj enkrat v letu javno izkažemo **naše čaščenje** evharistične skrivnosti, s pomočjo katere prejemamo telo in kri našega Odrešenika.

Ako je sv. Rešnjega telesa dan lepo, mislimo, da dobro leto bo. (Dolenjska)

Če je na telovo jasno in gorko, bo štiri tedne tako. (Mokronog)

Če na telovo grdo vreme zadrži procesijo, se težko potlej suši seno. (Motnik)

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
POGLED NA MEŽICO (starejši motiv)
(foto: Mirko Kambič)

436676

srečali se bomo v domovini

Pred nami so poletni meseci, ko boste vsak po svoje poskušali s sebe odvreči del napetosti, ki vas je spremljala skozi vse leto. Mnogi boste ta čas izkoristili tudi za obisk svojih najbližjih v domovini ter se naužili lepote, ki jih tako prelesto ponuja ta naš raj pod Triglavom.

Kako lepo bi bilo življenje, če bi znali prisluhniti naravi, ki nas nagovarja na vsakem koraku. Mi pa se imamo že za dovolj odrasle in zato se raje pogovarjamo o politiki, ki je baje domena odraslih ljudi. Tako smo spet, tudi po tej proslavi, ki je druge narode po Evropi združila, ostali vsak na svojem bregu reke in čakamo, da bodo drugi pristopili na naš breg. Ali je to rešitev?

Papež Janez Pavel II. je ob tem dogodku zapisal, da smo kristjani prvi poklicani k odpuščanju. To niso prazne besede niti leporečje. To je preprosta zahteva, rojena na križu, na Golgoti, v strašnem kriklu ljubezni: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo."

Prav zato se bomo tudi poleti srečevali ob gomilah padlih, ki tudi tokrat niso dobili domovinske pravice v srcih vseh Slovencev. Ob njihovih grobovih ali boljše brez njih se bomo srečevali, ne zato, da bi jih obtoževali, ampak da bi skupaj z njimi izprosili modrost narodu, ki še vedno čaka na bregu, ki ni niti moj niti njegov, ampak od tistih, ki nas delijo na te in one.

Slovenski spominski odbor vas poleti vabi na naslednja srečanja, namenjena vsem slovenskim izseljencem:

- 9. in 10. junija bo znanstveni simpozij o vojnih in povojnih dogodkih v Sloveniji (Škofovi zavodi v Šentvidu pri Ljubljani)
 - 18. junija ob 10. uri bo na Teharjah maša za vse pobite domobrnce
 - 20. junija ob 17. uri bo v samostanski cerkvi v Vetrinju slovesna maša
 - 23. junija ob 19. uri bo slavnostna akademija v Škofovih zavodih kjer bodo sodelovali predstavniki slovenskih skupnosti iz raznih krajev sveta.
 - 24. junija ob 11. uri bo maša za vse Slovence po svetu na Brezjah
 - 24. junija ob 18.30 bo maša za domovino v ljubljanski stolnici
 - 25. junija ob 11. uri bo maša zadušnica v Kočevskem rogu
- Si bomo vzeli čas?

Ljubo Bekš

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95. Glavni urednik: Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija; odgovorni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana. Uprava: Cankarjevo nabrežje 3/I, 61000 Ljubljana, tel. 061/221-371; 12-56-441

UREDNIŠTVO:
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana
tel.: 061/133-20-75
faks: 061/126-23-02

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Slovenija 1500 SIT
Avstrija 200 ATS

Anglija 11 GBP
Belgija 690 BEC
Francija 106 FRF
Italija 24.000 ITL
Nizozemska 35 NLG
Nemčija 30 DEM
Švica 27 CHF
Švedska 130 SEK
Avstralija 26 AUD
Kanada 23 CAD
ZDA 20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50100-620-13305 1010115-735329, DRUŽINA, s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d. d.: 50100-620-133 7383-99818/4. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.
PRINTED IN SLOVENIA
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

velika duša v majhnem telesu

Nekega jutra v letošnjem majniku se mi med molitvijo brevirja prikaže moj angel varuh in pravi: *"Don Kamilo, poslušam razne krščanske može govoriti o neki 50. obletnici in kaj vse so morali pretrpeti. Kakor da niso vsaj toliko pretrpele tudi ženske. Taka enostranska mučeniška samohvala se mi zdi podobno zabavna, kot je še vedno pri nekaterih afriških plemenih. Žena v bolečinah rodi, potem pa se mož vleže v posteljo in sprejema čestitke in darila."* "Verjetno imaš prav, sine božji," odgovorim angelu, "ampak kaj imam jaz pri tem?" - "Kamilo moj, bodi kavalir in se potegni npr. za našo slovensko katoliško učiteljico, skrito in nepriznано borko. V tistih straš-

nih časih med vojno in po njej je s svojim neomajnim zgledom mnogim ohranila narodno in versko zavest."

No in tako sem se potrudil nekatere tozadevne katoliške dame priklicati si v spomin. O njih smo tista leta šušljali po osemletkah in gimnazijah: *"Naša tovaršica, tista profesorica, res sem jo videl, hodi skrivoma k maši."* In ko si jo kje pri kaki maši srečal med množico, se ti je pomenljivo nasmehnila, češ, glej, da me ne izdaš. Ena tiste generacije mi je pred kratkim pripovedovala: *"Bila sem ravnateljica na šoli. Res smo se bali in skrivali. Še do danes mi je ostal neki strah v kosteh, toda ponosna sem, od mojih učencev je danes*

kar petero duhovnikov."

Na eni ljubljanskih gimnazij nas je imela slovenščino profesorica Anica Kosovel iz Tomaja, sestra velikega pesnika Srečka Kosovela. Neporočena, imela jih je že krepko čez 40, pa smo bili fantje do ušes zagledani vanjo. Sošolec Janez ji je neko uro pogumno izpovedal našo ljubezen. Vstal je in ji prostodušno priznal: *"Tovarišica profesorica, fantje smo se med seboj pogovarjali in smo rekli, da ste vsakomur od nas tako všeč, da bi vas vsak hotel za ženo, če bi bil starejši in če bi ga marali..."* Zardela je kot 16-letna deklica in se zvonko nasmejala. Kadar smo jo videvali pri kaki pozni večerni maši na obrobju Ljubljane, je na nas izžarevala posebno moč.

Na prvem mestu pa bi rad s tem skromnim zapisom postavil spomenik zahvale in priznanja naši dragi vaški učiteljici, gospodični Kristini. Najprej s svojim dolgoletnim garaškim delom, zdaj pa s svojo plemenito starostjo že 70 let vpliva na prebivalce Zelenega Dola. Italijanski pisatelj Guareschi v svojem humorističnem romanu Don Kamilo z umetniškim zanosom opisuje vaško učiteljico v Padski nižini, presenetljivo podobno naši Kristini. Piše:

"Vaški narodni spomenik je bila stara učiteljica, majhna in suha ženička, kakršno so vsi vaščani vedno poznali, saj je učila abecedo očete, sinove in

Slovesna maša za domovino v ljubljanski stolnici

otroke sinov. S pokojnino se je lahko preživljala samo zato, ker so ji, kadar je poslala v trgovino, zaračunali samo po pet deka-gramov kakega živeža, dajali pa po dvajset ali trideset. Čeprav je bila stara dva ali tri tisoč let in je zgubila smisel za težo..., je ta učiteljica končno nekega dne umrla. Vodja komunistov župan Peppone je sklical žalno sejo in po daljši debati nasprotujočih si mnenj odločil: "Tukaj vladajo komunisti in zato vam kot voditelj komunistov povem, da se poživžgam na vaše mnenje, kajti jaz bolj spoštujem njo mrtvo kakor vas žive, in če ima kdo kakšen ugovor, ga bom vrgel skozi okno." In je odločil, da je dan kasneje gospa Kristina popotovala na pokopališče v krsti, ki so jo nosili na ramenih štirje komunisti. Okoli vratu so imeli svoje kot ogenj rdeče rute, na krsti pa je bila kraljeva zastava. Take stvari se dogajajo v tisti čudni deželi, kjer ljudje razmišljajo bolj s kolom kot z možgani, spoštujejo pa vsaj mrtve."

V Zelenem Dolu smo proslavljali 90. obletnico rojstva naše gospodične Kristine. Študent Tine je v farnem lističu opisal svoj obisk in pogovor z njo: V podstrešni sobici kmečke hiše je sedela stara, drobna ženica z vedrim, nasmejanim obrazom. Kaj je mogoče, da tako drobno skromno bitje zmora duhovno vplivati kar na dva rodova naše doline. Vzgojiteljica z majhnim telesom in veliko dušo. V svojih besedah je bila skromna in zadržana, ko mi je pripovedovala: "V Zeleni Dol sem prišla leta 1926. Takrat sem bila videti precej slaba in upravitelj me je

Slovesnosti so se udeležili tudi najvišji predstavniki strank "slovenske pomladi".

vprašal, ali bom zmogla težavno učiteljsko službo. Rada, vse življenje, sem mu odgovorila. Zagodrnjal je: "*Tudi če bo vse življenje, ne bo dolgo.*" Pomisli, njega že davno krije zemljica. - Vključila sem se v župnijsko delo, vodila otroški vrtec, igre, pevske vaje. Ljudje so se radi šalili: Župnik vodi gospodarstvo, kaplan politiko, učiteljica pa versko življenje. In prišlo je leto 1941, ko me je Nemec pregnal v Srbijo. Tudi tam sem s polno paro pomagala pri dušnem

pastirstvu. Ko sem se vrnila iz izgnanstva v domovino, sem imela v svoji politični kartoteki črno piko kot "mežnarica". Prej nacisti, zdaj domači boljševiki. Nisem jim bila potrebna in so me najprej uporabili za stranska dela, potem pa upokojili. Šola itak ni bila več tista. Otrokom nisem več mogla darovati svoje duše, dajala sem jim le svoje znanje. Bila sem razočarana." - In kaj menite o današnjih časih, kam plovemo? - H grobu. Sicer niti sami ne vemo kam. K sreči gotovo ne. Razen če se ne bomo prebudili pet minut pred dvanajsto. - Za slovo me je strogo pogledala in naročila: "*In glej, da v redu sestaviš in brez napak!*" - "*Don Kamilo, z božjo pomočjo se da vse premagati, še smrt,*" mi ponavlja svoj življenjski recept že 92-letna gospodična Kristina, kadar jo obiščem, v njenih očeh pa je blažen žarek vstajenja.

Vas pozdravlja Vaš Don Kamilo

Dragi prijatelji Naše luči

Na radiu Ognjišče je vsako drugo nedeljo ob 17.45 posebna oddaja z naslovom Slovincem po svetu in domovini. Prisluhnite nam, napišite par vrstic, kako vi doživljate svoje zdomstvo. Tako bomo skupaj oblikovali oddajo, ki ji poslušalci v domovini radi prisluhnejo.

poslednje stvarnosti

ново nebo in nova zemlja

Božje kraljestvo je po Cerkvi in zakramentih že seglo v svet. Ni pa še doseglo popolnosti; torej **polnost božjega kraljestva** še pričakujemo. Takrat "*bo Bog vse v vsem*", dokončno bo razodeta **pravičnost ter svoboda** božjih otrok in Cerkev bo zasijala brez madeža ali gube ali česa podobnega, bo sveta in čista (Ef 5,27). Upamo torej v novo nebo in novo zemljo.

zaton sveta in novi Jeruzalem

Ne gre samo za izpolnitev posameznikovega upanja, temveč **upanje vsega človeštva** in stvarstva. Narediti "**novega**" **človeka** bi ne bilo smiselno, če bi bil svet ostal takšen, kot ga vidimo danes. Saj je svet ustvarjen za človeka kot prostor, kjer poteka zgodovina; drugega namena nima.

Dogodke poslednjih dni nam

svete knjige opisujejo v podobah. Preroki stare zaveze napovedujejo vesoljni mir: "*Meče bodo prekovali v lemeže..., ne vzdigne več narod zoper narod meča..., tedaj bo volk prebival z jagnjetom...*" Jezus primerja božje kraljestvo s svatbo, s praznično skupnostjo ljubezni in življenja. Sv. Janez poslednje dni prikaže z veličastnim opisom novega Jeruzalema (Raz 21,2-15).

V zgodovini so se te predstave prepletale z opisi o koncu in propadu sveta: sonce bo otemnelo, nebesna telesa bodo iztirila, svet se bo sesul (Mr 13,24). Strašne napovedi niso zapisane, da bi v nas vzbujale grozo. Dopovedale naj bi nam, da je **svet minljiv**, zato človeku ne more dati zadnjega zavetja. Še več, svet sam je **suženj greha** in mora biti osvobojen. Podoba sveta, ki ga je greh zmaličil in ki **zavaja človeka**, bo prešla; spremenil se bo samo zunanji videz stvari, ne njihova narava. Zato ima v svetem pismu zadnjo besedo **upanje v novo nebo** in nov svet, ne pa strah pred koncem vesolja.

Kdor je z ničem zadovoljen, ima vse, kar potrebuje.

Boileau

Človek, ki ni več otrok, ne more občutiti nobenega zadovoljstva v življenju. Ohranite do konca življenja otroka v sebi.

C. Chaplin

"Vse je zastoj," pravi črnoglednež in obupa. "Prav res je vse zastoj," pravi veren človek in se veseli milosti, ki jo prejema zastoj ter upa v nov svet, v katerem bomo vse prejeli in imeli zastoj.

J. Moltmann

Novo stvarstvo ne bo ustvarjeno iz nič kot prvo, ampak bo narejeno iz obstoječega, kar pomeni, da svet ne bo uničen in zbrisan, temveč izpopolnjen. **Bog je zvest vsemu ustvarjenemu.** Vendar odrešenje stvarstva ni v časovnem podaljšanju, izboljšanju in razvoju kakovosti vsega obstoječega. Je čisto preprosto v tem, da bo Bog, ko se bo pojavil, v temeljih presvetlil in prepočil vso stvarnost.

ko bo Bog vse v vsem

Navedene podobe nam ničesar trdnega ne razkrijejo o novem svetu. Ne smemo jih razlagati v smislu priložnostnih teorij moderne znanosti, saj gre za **nadnaravne božje posege**, ki jih omenjena znanost ne priznava. Poleg tega govori jezik znanstvenikov zgolj o naših materialnih potrebah in načrtih, prav nič pa o hrepenenju srca. Svetopisemskih opisov o koncu in o novem svetu ne smemo zamenjati z utopijami - namišljenimi nauki o redu v svetu, ki ga je mogoče oblikovati z naravnimi močmi. En sam sveto-

Izletnik je rekel vodniku: "Po pravici ste lahko ponosni na svoje mesto. Posebno me je prevzelo veliko število cerkva. Ljudje tukaj gotovo zelo ljubijo Boga."

"Hm," je cinično odgovoril vodnik, "lahko, da ljubijo Boga, hudičevo res pa je, da sovražijo drug drugega."

To spominja na majhno deklico, ki so jo vprašali, kdo so pogani. Odgovorila je: "Pogani so ljudje, ki se ne prepirajo zaradi vere."

pisemski navedek pove, za kaj v bistvu gre: "Tedad bo Bog vse v vsem". Ob razodetju božjega veličastva bo izpolnjeno **najgloblje hrepenenje ljudi** in svoboda božjih otrok bo postala resničnost. Pravičnost, življenje, božji mir, luč resnice in sijaj njegove ljubezni bodo zažareli v vsej polnosti. Božje gospostvo in veličastvo bo zadnja vseobsegajoča in osrečujoča resničnost.

nova zemlja se napoveduje

Za krščansko upanje je izpolnitev človeka in sveta dejanje **ustvarjalne božje moči**; dopolnitev se je v Kristusu že začela. Novega sveta človek ne more graditi z razvojem niti s krvavimi prevrati ali kako drugače. Konca zgodovine se ne da načrtovati. Tisti, ki obetajo ustanovitev tisočletnega kraljestva, se zmotno sklicujejo na knjigo Razodetja. Božje kraljestvo je **božjega izvora**, zato nikakor ne more biti zamišljeno kot znotrajsvetna utopija.

Kljub temu pa ima upanje na božje vladanje **pomembno zgodovinsko vlogo**. Uperjeno je proti tehnokratsko zasnovani in vodeni družbi, od katere si ne moremo obetati drugega kot tesnobo in bojazen ter notranjo praznino. Od božjega kraljestva si nadejamo vse kaj drugega kot grozo in nasilje, krivice in zatiranje, ki maličijo "obličje človeštva". Kristjani moramo po svojih sposobnostih napovedovati božje kraljestvo, ne z nasiljem, temveč **v ponižnosti in čistosti srca**, ki je lačno in žejno pravice, in sicer tudi za ceno preganjanja. Delo za mir in pravičnost naj bo podoba popolne pravičnosti in miru v božjem kraljestvu.

v prizadevanju za lepši svet

Vsebinska krščanskega upanja je tudi **odgovornost za vidni svet**, ki je božje stvarstvo in človekovo okolje. Ne bo odveč pripomba, da se sicer upanje na boljše življenje na zemlji razlikuje od upanja na novi svet, vendar ju ne smemo ločevati. Res je, da človeku nič ne pomaga, če si ves svet pridobi, sebe pa pogubi, vendar

pričakovanje onstranskega sveta ne sme oslabiti prizadevanja za tostranskega, nasprotno, mora ga pospeševati. Čeprav je zemeljski napredek nekaj drugega kot rast Kristusovega kraljestva, ima vseeno velik pomen za božje kraljestvo; v kolikor namreč ustvarja razmere za **boljšo družbeno ureditev**.

Še tako silni človeški napor ne zmorejo **zadostiti krščanskega upanja**, saj je brezmejno, s tem pa izpostavljeno prevaram in razočaranju. Kljub nadlogam in preganjanju ne popusti, saj **temelji na Očetovi ljubezni**, ki se je po Jezusu Kristusu razodela v Svetem Duhu. "Vate zaupam, o Gospod, vekomaj ne bom osramočen!"

Besedica "amen" izraža to trdno zaupanje; je hebrejska in ima isti koren kot "verujem". **Začetni verujem** v veroizpovedi je torej na koncu potrjen še s "Tako je". - Po besedi Razodetja je Jezus Kristus sam "amen". On je torej Temelj, Vsebinska in Cilj našega upanja.

pripravil B. Makovec

Znanega poljskega rabina Hofetza Chaima je obiskovalec iz ZDA, ko je videl nadvse skromno opremo v njegovi dnevni sobi, začudeno vprašal: "Rabi, kje imaš pohoštvo?" "Kje ga imaš ti?" je hitro odvrnil Hofetz.

"Jaz? Saj sem vendar na obisku. Samo potujem skozi tvojo deželo," je rekel Američan.

"Jaz tudi," je odgovoril rabin.

Ko človek začne globlje živeti navznoter, zaživi preprosteje navzven. Toda preprosto življenje ni vedno globoko!

pismo našega župnika

Stanko Gajšek,
župnik v Ingolstadt

Moji dragi rojaki!

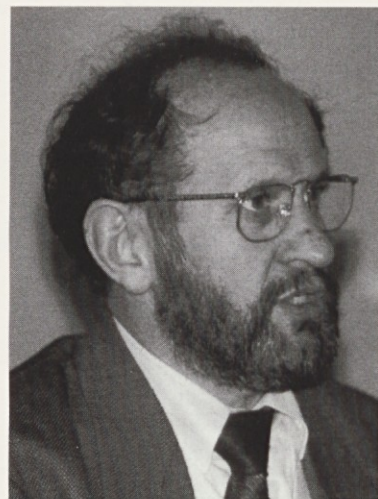
"Ker jih je precej poskušalo urediti poročilo o dogodkih, ki so se zgodili med nami, kakor so jih sporočili tisti, ki so bili od prvih dni očitvidci in služabniki besede, sem sklenil tudi jaz, ko sem vse od začetka natančno poizvedel, tebi, spoštovani Teofil, vse po vrsti popisati, da se prepričaš o zanesljivosti nauka, v katerem si bil poučen" (Lk 1,1-4). Tako začne evangelist Luka svoj evangelij.

Pred menoj so že nekateri moji kolegi v rubriki "Pismo našega župnika" opisali svoje ugotovitve, želje, snovanja, predvsem pa **skrbi in bolečine**. Skrbno sem prebral njihova pisma in iz njih razbral, da mislijo mnoge moje misli. Zato vse, kar je bilo doslej napisanega, podčrtam. Upam le, da ta pisma ne beremo samo zdomski duhovniki, ampak tudi **rojaki po svetu** in v domovini. Najbrž ne bom o zdomcih povedal nič novega, toda med ljudmi je pač tako, da moramo vedno znova ponavljati nekatere stvari, da jih sprejmemo za svoje in nam postanejo domače.

Krščanstvo zaživi in deluje v določenem narodu in kulturnem okolju. Če mu **odvzameš narodnost**, si mu vzel bistveno prvino njegove vernosti. Ker živimo zunaj matične domovine, **odtrgani od svojega jedra**, ločeni od svojega naroda, je zaradi tega ogrožena

naša beseda, naša narodnost in z njo povezana naša narodnostna vernost. Cerkev se je vedno zavedala, kako je človek, odtrgan od domovine, **duhovno ogrožen** in izpostavljen najrazličnejšim kvarnim vplivom, zato ga je vselej spremljala. V času množičnega preseljevanja je Cerkev konec prejšnjega stoletja ustanovila **Rafaelovo družbo**, ki naj bi skrbela za ljudi na poti, jih spremljala in lajšala njihovo stisko v tujini, kakor je angel Rafael spremljal mladega in neizkušenega Tobija na poti v medijsko deželo. Tudi slovenska Cerkev je imela in še ima posluh za ljudi, ki so odšli od doma, saj mednje pošilja svoje duhovnike. Že kadar sem šel kot otrok v šolo in pozneje v življenju, kadar sem odhajal od doma, sem v sebi vedno doživljal neko notranjo **stisko in domotožje**, zato je morda prav zaradi tega v meni dozorel poklic zdomskega duhovnika.

Moji pogledi na zdomce so se spreminjali, razvijali in poglobljali. Ko sem pred dvajsetimi leti odhajal za dušnega pastirja med izseljence in zdomce, so bile moje sodbe o naših rojaki po svetu površne, nezrele in sad slabega poznanja. Navzel sem se nekaterih misli, ki jih je doma izoblikovalo javno mnenje ob bežnem prihajanju zdomcev v domovino. Ko pa sem postajal z leti sam zomec in **doživljam vso posebnost zdomskega življenja**, gledam na stvari povsem drugače; predvsem sem postal bolj previden v svojih sodbah in ocenah. Verjetno vsi bolj ali manj površno poznamo, kako so se te zdomske zgodbe začele in nadaljevale - konec šestdesetih in v začetku sedemdesetih let so naši rojaki množično odhajali v tujino z namenom, da si kaj zaslužijo in se po nekaj

mesecev, po enem ali dveh letih vrnejo; vrnitev so podaljšali do takrat, ko bo otrok šel v šolo, ko si bodo doma zgradili dom, ko bo otrok končal šolanje; naposled jih je **večina odložila svoj čas vrnitve** do zadnje meje, ko bodo šli v pokoj. Medtem so pridno delali - razen izjem - si pridobivali gmotna sredstva in gradili domove. Številni so **z delom pretiravali**: redno delo v službi, nadure, pogoste vožnje ob koncu tedna v domovino, med letnim dopustom so namesto počitka garali pri svoji hiši. In tako so mnogi sorazmerno mladi že bolehnili. Mnoge stvari so prelagali na prihodnost. Velikokrat ni bilo časa za družino, za kulturno in duhovno življenje ter krščanske dolžnosti. Sebi in drugim so dopovedovali: *"Ko se bomo vrnili, si bomo vzeli časa za te stvari."* To je bilo odrivanje v prihodnost, ki se je čedalje bolj odmikala, ki je nikoli ni bilo in je ne bo. V domovini so o njih govorili, da so na začasnem delu v tujini. In tako so začasno **opustili tudi dobre navade od doma** in se navzeli nekaterih razvad iz novega življenjskega okolja. To je površen pogled na naše zdomovanje. Sicer pa je vsak zomec

(nadaljevanje na strani 14)

Slovenija

Moja dežela

na sploh

CVETNA NEDELJA

V glavnem mestu Slovenije so v spomin na Jezusovo trpljenje pripravili procesijo, ki se je vila od cerkve sv. Florijana prek štirinajstih postaj križvega pota do kapele sv. Jurija v ljubljanskem gradu. Več sto vernikov se je potem zbralo v gozdu pri Šancah, kjer so blagoslovili kapelo Matere Božje. To so lani neznani zlikovci uničili, verniki pa so jo spet postavili. Na ta dan so križev pot na prostem opravili tudi v Šmarjah pri Jelšah, na Kalvariji v Mariboru, na Sveti gori pri Gorici, na Gradišču pri Vipavi in drugod, kjer imajo kapelice križvega

pota na prostem.

UMRL JE NADŠKOF MSGR. ALOJZIJ TURK

Rojen je bil 1909. v Bršljinu pri Novem mestu, v duhovnika je bil posvečen leta 1934. Takoj je šel delovat med katoličane in zapuščene rojake v Makedonijo. Komunistična oblast ga je večkrat zaprla. Leta 1952 je postal generalni vikar za katoličane vzhodnega obreda v Makedoniji. Potem je bil pregnan - tri leta je preživel v Sloveniji. Leta 1958 je bil poklican v Beograd in ob dušnem pastirstvu urejal verski list Blagovest. Leta 1980 je bil posvečen v nadškofa s sedežem v Beogradu, kjer je deloval do leta 1986, ko se je upokojil. Bil je izredno delaven in vztrajen duhovnik ter iskan spovednik. Njegovo škofovsko geslo

(Frankfurt) Veseli godec Marko z Dolenjske

je bilo "Ne branim se dela".

MENIŠTVO NA SLOVENSKEM

Stiški samostan je pripravil dvo-dnevni seminar, na katerem so zgodovinarji predavali o samostanih, ki so v 12. stoletju postali duhovna, kulturna, izobraževalna in verska središča Slovencev. S svojo dejavnostjo so pripomogla k izoblikovanju slovenske narodnosti. Pokristjanjevanje je bilo v glavnem delo benediktincev, ki so nas vključevali v zahodno kulturo. Široko razpredeno in šeststoletno dejavnost meništva v Sloveniji je zatrl cesar Jožef II., ki je zaprl kar 738 samostanov.

JOŽE URBANIJA - LIMBARSKI

Letos praznujejo v Moravčah 40. obletnico smrti malo znanega, a zelo plodovitega pesnika in domoljuba J. Urbanija - Limbarskega; rojen je bil 1884. v Podbrdu nad Moravčami. Šolal se je v ljubljanskem Marjanišču in v Turinu (Italija) pri salezijancih. Študija ni končal, ker je na očetovo željo prevzel kmetijo. Udeležil se je 1. svetovne vojne, po njej pa je sodeloval pri verski in kulturni obnovi rodne kraja. Pesmi je objavljaval v Domoljubu, Bogoljubu, Koroški kroniki in Našem tedniku. Drugo svetovno vojno je preživel po taboriščih v Avstriji in v Eisenerzu, kjer je 26. 5. 1955 umrl. Zapustil je 26 zvezkov

POPULARNI KONCERT

Karikatura: Marko Kočevar

(vsak po 32 strani) domoljubnih in lirčnih pesmi.

ŽIVLJENJSKE VREDNOTE

Sodeč po anketah, je za Slovence največja vrednota družina - skoraj polovica vprašanih misli tako! Zdravje je na drugem mestu (ena petina), na tretjem pa mir (skoraj osmina vprašanih). Gotovo pa nas preseneča, da samo štirje od stotih mislijo, da je delo najpomembnejša življenjska zadeva. Poklic oziroma zaposlitev je za tretjino anketiranih način preživetja, za 16,5 odstotka pa smisel življenja.

VINCENCIJEV ŠTUDENTSKI DOM

Lazaristi so sto let staro stavbo (nekdanji dom za študente) na Taboru obnovili in v 32 sobah že stanuje 42 fantov in 28 deklet. Urejene so tudi umivalnice, kuhinja, shramba in skupni prostori za duhovno izobraževanje. Ker čaka na sprejem še okoli 160 študentov, bodo skušali do jeseni urediti še sobe za 30 študentov, kapelo, študijsko dvorano, garažo, kolesarnico... Država doslej še ni primaknila niti tolarja, čeprav se o denarni podpori že nekaj časa pogovarjajo. Stanarina je zato nekoliko višja kot v domovih, ki jih podpira država, in znaša 8.000 SIT.

(Lens - Pas-de-Calais) Pokojna Frančiška Podlenšek pri 98 letih s svojimi otroki in malim vnukom

SPOMINSKA ZNAMENJA

Posebni vladni komisiji v 4 letih ni uspelo postaviti spominskih znamenj na množičnih grobiščih po 2. svetovni vojni pomorjenih nasprotnikov komunizma na Teharjah in v Kočevskem rogu. Manjka še gradbeno dovoljenje (Teharje) in nekaj drugih dokumentov, v proračunu je trikrat premalo sredstev, namenjenih za postavitev znamenj in ureditev okolja. Niti ni jasno, kdo bo izvajalec del in kdo bo urejal ter vzdrževal zgodovinsko znamenje. Kakorkoli, ob 50. obletnici konca vojne se bodo ljudje spet zbirali pred improviziranimi znamenji. Več članov komisije je zato ostro protestiralo pri vladi.

PRAZNIK SV. JURIIJA

Na ploščadi ljubljanskega gradu je na belo nedeljo množica vernikov počastila dan sv. Jurija, zavetnika mesta. Kapelica sv. Jurija, stara nad petsto let, je bila 1963. porušena, praznovanje pa nasilno zatrto; pred petimi leti so jo za silo obnovili in letos je ob navzočnosti mestnih oblastí ljubljanski nadškof blagoslovil kapeličin zvon, ki ga je nad trideset let hranila neka družina iz Celja.

V spomin na nekdanji pastirski praznik (24. april) je Ljubljano tudi letos obiskala folklorna skupina iz

Vinice in prikazala nekaj tradicionalnih plesov ter obred zelenega Jurija. - Jurijevski spreved so po prastari ljudski šegi opravili tudi v Laškem.

NAJVEČJA BUTARA

Naredili so jo fantje v Zavrhu pri Dobrni (Celje). Merila je 57 metrov, tehtala 3 tone, delali pa so jo 14 dni. K farni cerkvi v dolino jo je nosilo 36 fantov. Po stari navadi dajo na deželi živini zelene dele butare, šibe zataknejo za streho, da jih varujejo pred strelo, drug les pa pokurijo na kresni večer, saj blagoslovljen varuje pred hudo uro.

SLUŽENJE VOJSKE

Po predlaganih spremembah zakona o vojaški službi naj bi bila naborništvo v miru in v vojni omogočena ustrežna verska oziroma duhovna oskrba. V postopku sprejemanja sprememb navedenega zakona je tudi predlog o večjih možnostih uveljavljanja ugovora vesti, t.j. civilnega služenja vojske.

KOLIKO NAS JE

Statistike kažejo, da je lani decembra živel v Sloveniji 1,989.477 ljudi (moških 964.375, žensk pa 1.025.102), kar je samo 69 oseb več kot decembra 1993. Lani konec leta je bilo v Sloveniji 29 ljudi starih 99 let in več, in sicer 26 žensk in trije moški. Od skupnega stalnega prebivalstva je imelo slovensko državljanstvo 1,969.733 oseb.

1. MAJ

Tradicionalni praznik dela so praznovali v vseh slovenskih občinah. Poleg kresov so pripravili kulturne in športne prireditve, ponekod so praznovanje začeli s sv. mašo, drugje so podeljevali priznanja za uspešno izpolnitev družbenih in gospodarskih nalog, nikjer pa ni manjkalo zabavni del s petjem in godbo. Na mnogih zborih so odločno zahtevali, da se bremena in pravice enakomerno prazdelijo in da se zaposli brezposelnost.

POTRES 1895

Pred sto leti na veliko noč je močan

potres, ki je povzročil za več kot 7 milijonov goldinarjev škode (tedaj je državni prihodek znašal 650 milijonov goldinarjev), razdejal deset odstotkov vseh hiš v Ljubljani, poškodbe na poslopjih pa so nastale vse od Iga do Vodice.

Ljubljanske občine so pripravile precej obiskovano razstavo Potres v Ljubljani. Objavljen je bil tudi program usposabljanja in priprav na potresne nevarnosti, s katerim se morajo seznaniti vsi štabi civilne zaščite.

Več tisoč vernikov in okrog 50 duhovnikov pa se je pod vodstvom pomožnega škofa A. Urana pred zaobljubljenim svetiščem sv. Jožefa (še vedno ni vrnjeno pravim lastnikom - jezuitom) zbralo k potresni pobožnosti, s prošnjo za nadaljnje Božje varstvo.

GOSPODARSTVO

Marca letos je bilo brez dela 119.807 oseb; v prvih treh mesecih se je brezposelnost glede na prve tri mesece 1994 zmanjšala za 5 odstotkov; brez dela je bilo največ ljudi, ki nimajo strokovne izobrazbe, in starejših od 40 let.

Marčne netoplače so v poprečju znašale 68.902 tolarja, glede na podražitev življenjskih stroškov pa se je kupna moč zmanjšala za kak odstotek;

Cene na drobno so bile aprila glede na marec letos za desetinko odstotka nižje, v primerjavi z lanskim aprilom pa za 14 odstotkov višje.

od tu in tam

BLED

Na Bledu so že v začetku stoletja gojili labode - bili so v okras jezeru. Od tedaj pa se je mnogo spremenilo, saj jih je zadnja leta čedalje manj. Trem ali štirim parom, ki so gnezдили lani, so na koncu ostala prazna gnezda! Nekdo jih krade. Poleg tega na Bledu ni miru, ki ga te živali nujno potrebujejo (ščuvanje psov nanje sploh ni redek pojav). Vendar pravi vzrok redke naselitve labodov ni znan. V Mariboru npr. lepo uspevajo

na Dravi in pred nekaj tedni se je na Ljubljani sredi mesta razkazovala ta elegantna ptica - njeno domovališče pa je Bled (!), vsaj tako piše na ploščici, pritrjeni na nogi.

BREŽICE

Čeprav so stari most čez Savo in Krko pred dvema letoma obnovili, je še vedno zaprt za promet. Na občini pojasnjujejo, da morajo še prej obnoviti osrednji del, ki povezuje oba mostova. To bi stalo 60 milijonov tolarjev. Upajo, da jih bodo dobili iz državnega proračuna.

GORNJA RADGONA

8. mednarodnega sejma gradbeništva in gradbenih materialov se je udeležilo 350 razstavljalcev, od tega 138 iz 22 držav Evrope, Azije in ZDA. Sejem je obiskalo 22.000 ljudi, ki so poleg ogleda razstavljenih predmetov lahko prisluhnili razpravam o premostnih objektih in njihovem vzdrževanju. Za uspešo organizacijo teh sejmov so najbolj prizadevni prejeli priznanja.

KOČEVJE

Rdeči križ Slovenije je v domu ostarelih občanov pripravil krvodajalsko akcijo. Kri je dalo 265 ljudi, največ takih, ki so jo darovali že več kot pet-

(Pariz) Dr. Andrej Capuder na odprtju razstave

krat. Letošnja udeležba v akciji je bila manjša kot lani.

KOMENDA

Župljani so odkrili spominski plošči 90 zamolčanim žrtvam 2. svetovne vojne. V pridigi je bilo poudarjeno, da nam žrtve naračajo, naj si prizadevamo za svet pravičnosti, miru in ljubezni. Izražena pa je bila tudi želja, da bi postavili skupen spomenik vsem žrtvam vojne, saj so tudi na partizanski

(Pariz) Med koncertom mešanega zbora Revoz iz Novega mesta v kapeli sv. Terezije

(Švedska) Sestanek zveze slovenskih društev na Švedskem

spominski plošči ob vznožju hriba vklesana skoraj izključno imena vernih ljudi. Zato so v kulturnem delu prireditve poudarili pomen odpusčanja in spave.

KOPER

Koprski škof je na velikonočno nedeljo blagoslovil 4 nove zvonove (2.725 kg, 1.465 kg, 866 kg in 586 kg). Posvečeni so sv. Jožefu, sv. Nazariju, Vnebovzeti ter sv. Ciril in Metodu.

LENDAVA

Da bi kraj naredili turistično privlačnejši, je občina obnovila tri stare vodnjake s kristalno čisto vodo. Nastavki za pretok in zbiralne posode so iz granita. Urejene okoliške zelenice pa lepšajo okrasne cvetlice.

LITIJA

Litijska komunalna skupnost je v začetku osemdesetih let, da bi zadostila rastočim potrebam, zgradila 13 kilometrov dolg vodovod z zajetjem v Gozdu - Reki za vodohrame na Sitarjevcu in Svibnem. Zaradi varčevanja s sredstvi, pridobljenimi s samopriskom, so uporabili plastične cevi. Te pa so po dobrih desetih letih začele puščati in mnogo gospodinjstev je ostajalo brez vode. Povrhu pa so bile nekvalitetne cevi položene na

neutrjena ležišča, ki ne blažijo krčenja in raztezanja tal. Ob vremenskih spremembah se zemlja najbolj "giblje", takrat je tudi največ poškodb na vodovodnem omrežju.

LJUBLJANA

Mesto ima 113.000 stanovanj, od teh je vsako deveto potrebno temeljite obnove, marsikatero pa bi morali podreti. Največ odsluženih stanovanj je v Centru (7.000), okoli 3.000 v Šiški, najmanj v občini Ljubljana Polje. Čim prej bi bilo treba sprejeti ukrepe za popravilo najbolj kritičnih stanovanj. S sredstvi za prenovo pa bi lahko zgradili 500 dvosobnih stanovanj.

PORTOROŽ

Lani so ribogojci v portoroški ribolovni rezervat spustili 150.000 ribjih mladice, v glavnem orad; letos so jih že 86.000 (od tega 6.000 kaval). Po načrtih naj bi letos spustili milijon mladice. Slovensko primorje je prerevno za klasičen ribolov, ima pa dovolj prostora za gojenje klapavic, ostrig, brancinov in orad. Vse to našim ribogojcem že uspeva. Zdaj se usposablja za gojenje kaval in morkih robcev. To so občutljivi organizmi, zato je tehnologija gojenja zelo zahtevna in vsaka napaka povzroči veliko škodo

pri mladem rodu.

PTUJ

Razstavo Dobrote slovenskih kmetij so v minoritskem samostanu pripravile državne in občinske ustanove. Udeležilo se je 515 slovenskih kmetij, ki so razstavile 655 jedi (od tega 435 pekarskih). Razstavo so spremljali posveti o sirarstvu pri nas in podelitev odličij vinarjem. Prireditve se je začela s slovesnim bogoslužjem, sklenila pa po kulturnem programu in nagraditvi najokusnejših jedi. Sekretar za turizem je v nagovoru predlagal, da bi najznačilnejše jedila serijsko pripravljali in izvažali.

RAVNE NA KOROŠKEM

Občani so do zadnjega kotička napolnili Ravenski kulturni dom, da bi slišali župnijski mešani pevski zbor in moški oktet iz Kotelj. Najprej so bile na sporedu cerkvene pesmi, v drugem delu pa ljudske in umetne. Glavni namen navedenih pevskih skupin je petje pri bogoslužju, vendar radi nastopata tudi v koncertnih dvoranah. Med odmori je občinstvo lahko občudovalo razstavo slik ravenskega slikarja Mattersdorfa. Prireditve je bila prvovrsten kulturni dogodek.

(Bruay) Na veliko soboto smo krstili malega Ivana Rotarja.

vrenje v slovenskem kotlu

50 LET POZNEJE

V preteklih dneh so po vsej demokratični Evropi prirejali slovesnosti in proslave ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne. Izzvenele so v duhu strpnosti, sprave in spoštovanja človekovih pravic, s pogledom v prihodnost, ki naj bo drugačna, boljša, predvsem pa mirna. Med udeleženci proslav so bili predstavniki zmagovalcev in poražencev, veterani ene in druge strani, predvsem pa njihovi sinovi in hčere, ki skupaj gradijo novo združeno Evropo.

Slavnostni govorniki **niso obtoževali** ali poniževali nikogar, nikogar niso zmerjali z okupatorji in izdajalci. Besede ob-sodbe in zavračanja so veljale le ideologijam in sistemom, ki so povzročali svetovno morijo: fašizem in nacizem, v velikem delu sveta pa tudi komunizem.

Na slovesnostih so bili tudi verski obredi, najvišji predstavniki Cerkev in drugih verskih skupnosti so **molili za mir** in sožitje med narodi. Nihče se ni temu čudil, nihče obsojal, nihče nikomur podtikal slabih namenov.

Tako je obletnico praznovala demokratična Evropa in podo-

bito bi lahko praznovali tudi v Sloveniji, če si proslave ne bi vzele v zakup politične sile, ki takšnega strpnega, evropskega in demokratičnega načina ne premorejo in ne prenesejo.

Podobno kot toliko drugih prireditvev v nekdanjem totalitarnem režimu, ki je zavračal zahodne (malomeščanske) zgleda, bo tudi načrtovana proslava v demokratični Sloveniji **drugačna**, samoupravno socialistična in komunistična. Na njej bodo nekdanji **člani komunistične partije** še enkrat predstavili svojo komunistično razlago vojnih in povojnih dogodkov. Govorili bodo o boju proti okupatorju, niti z besedo pa ne bodo omenili komunistične revolucije v težkih časih okupacije. Pozabili bodo povedati, da so revolucionarji **pobili** prek 1.000 domoljubov, preden je nastala prva vaška straža. Še enkrat bodo **zamolčali** več kot 10.000 po vojni pobitih domobrancev in več tisoč civilistov. Nobene besede o tisočih beguncih, če pa že, potem bodo to spet izdajalci in okupatorjevi sodelavci.

V častni državni odbor, ki naj bi pripravil omenjeno proslavo, je bil povabljen tudi predstavnik katoliške Cerkve. Podpisani sem v njenem imenu častnemu državnemu odboru posredoval predloge, ki bi slovesnostim dali tudi pravno naravnost in evropsko primerljivost. Prireditve naj bi opozorile tudi na bratomorno in državljansko vojno, zato naj bi bili v častnem odboru tudi predstavniki poražene in pobite strani. Svojem pobitih in zamolčanih žrtev naj bi vsaj za 50. obletnico njihove smrti izročili mrliške liste. V sklopu prireditvev naj bi bila tudi maša za domovino in drugo.

Večina predlogov katoliške Cerkve je bila s strani nekaterih drugih članov častnega državnega

odbora grobo zavržena že na začetku. Tudi zagotovila, da bodo nekateri predlogi upoštevani, na primer tisti o izdaji mrliških listov, so se pozneje izkazala za nična. Celo mašo za domovino, ki je bila v začetku sprejeta brez večjih pripomb, so kasneje nekateri člani označili za "državno mašo" in protestirali proti grobem vmešavanju katoliške Cerkve v državne zadeve. Zato maše za domovino na uradnih državnih vabilih ni.

A maša za domovino v nedeljo, 14. maja, ob 8.30 v ljubljanski stolnici kljub temu bo. Vodil jo bo ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Vabljeni vsi, ki vam je pri srcu srečna prihodnost naše domovine. Molitev ima silno moč, omehča lahko tudi kamnita človeška srca in sovraštvo spreminja v ljubezen!

Pridite, da bomo skupaj molili za spravo, kesanje in odpustčanje! Cerkev na Slovenskem že tisoč let in tudi danes prosi za vse svoje otroke, takšne in drugačne, bele in rdeče, žive in mrtve, **zmagovalce in poražence**, domobrance in partizane, takšne in drugačne demokrate, da bi kljub drugačnosti in različnosti živeli v miru, resnici, pravici in medsebojnem prijateljstvu.

K takšnemu cilju bi morale spodbujati tudi letošnje slovesnosti ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne in bratomorne vojne na Slovenskem. Takšen namen so imeli tudi cerkveni predlogi častnemu državnemu odboru. Ker so bili v glavnem vsi zavrženi in ker se je pozneje izkazalo, da so bile vse glavne odločitve o proslavi sprejete drugje, podpisani sporočam javnosti, da **izstopam** iz častnega državnega odbora.

Janez Gril - DRUŽINA
Ljubljana, 14. 5. 1995

služiti resnici, pravici in spravi

**Izjava Slovenske škofovske
konference ob 50. obletnici
konca druge svetovne vojne**

Bližnje praznovanje konca druge svetovne vojne je za slovenski narod in državo izjemen izživ. Naš narod je bil namreč v tej vojni posebno preizkušan. Ob spominu na veselje ob koncu vojne in okupacije ne moremo mimo žalosti ob misli na vse preizkušnje, žrtve ter moralno in fizično trpljenje, ki ga je ta vojna zahtevala od toliko članov našega naroda. Zato ob 50. obletnici konca vojne izražamo Bogu hvaležnost za vso moč, ki jo je dajal našim ljudem v preizkušnjah. Pred Bogom pa tudi stojimo zgroženi in skesani zaradi zla, ki smo ga ljudje zmožni povzročiti drugi drugim. Čeprav smo ustvarjeni po njegovi podobi in smo vsi njegovi otroci, smo usodno zaznamovani z grešnostjo.

Druga svetovna vojna pa v spominu našega naroda ni zapisana samo kot žalostno obdobje okupacije, temveč prav tako kot obdobje velike narodove razdvojenosti in bratomorne vojne. Ta neznanska rana narodnega razdora še vedno ni zaceljena in bistvenih dejanj narodove sprave tudi po 50 letih od konca vojne še nismo zmogli. Pred petimi leti smo ob padcu komunističnega totalitarnega režima sicer ustvarili politične možnosti za bolj objektivno in neideološko zgodovinsko raziskovanje, ki ni več pod pritiskom režima in njegovih političnih interesov. Naredili smo

tudi nekaj pomembnih dejanj, med katerimi je treba predvsem omeniti veliko spravno slovesnost v Kočevskem rogu: po 45 letih je slovenski narod simbolično in dostojno pokopal po končani vojni pobite domobranke in zaznamoval njihov spomin, kar se je nadaljevalo v naslednjih letih.

Slovenska škofovska konferenca je nakazala 13. marca 1990 bistvene naloge in stopnje sprave. Pri tem je izhajala iz pričanja, da nas lahko osvobodi samo resnica. Usoda naše sprave počiva na izpolnitvi glavne naloge: "Ugotoviti polno in celostno zgodovinsko resnico o vseh dogodkih od začetka zadnje vojne do danes."

Ugotavljamo, da se ta osnovni pogoj premalo izpolnjuje. Premalo se namreč upošteva, da so dogodki in dejanja med seboj povezani in da si je samo iz te povezave mogoče ustvariti pravičnejšo podobo in pravičnejšo sodbo. Prav tako se v javnem govorjenju še vedno uporabljajo stare zmerljivke in sramotilne besede, ki so bile v preteklosti sestavni del ideološkega prikazovanja zgodovine. Občutek imamo, da kaže sedanja oblast premalo volje in daje premalo možnosti za raziskovanje naše polpretekle zgodovine in za popravilo krivic.

Kljub temu pa se v zadnjem času uveljavlja tudi nekaj pomembnih spoznanj. Nobenega dvoma ni, da je večina partizanskih borcev, ki so delovali v okviru Osvobodilne fronte, šla v boj iz domoljubja in volje po osvoboditvi slovenskega naroda. To so bili večinoma verni ljudje in niso imeli nobenega namena podpirati komunistično

revolucijo in ateistično ideologijo. Zato lahko rečemo, da je partija zlorabila njihovo domoljubje, ko je osvobodilni boj izrabila tudi za izvedbo revolucionarnega prevzema oblasti. Tisti partizani, ki se po vojni niso uklonili ideološkemu pritiskom Komunistične partije, so bili neredko moralno in materialno zapostavljeni.

Prav tako ni nobenega dvoma, da tudi velikanska večina domobrancev ni hotela nič drugega kakor svobodno in demokratično Slovenijo. Če je torej kljub temu prišlo do spopada s partizani, se to ni zgodilo zaradi tega, ker bi domobranci želeli, da bi Slovenija ostala okupirana, temveč zato, ker so nasprotovali temu, da bi v Sloveniji zavladal totalitarni komunizem. Pri tem so seveda upali, da bodo Slovenijo osvobodili zahodni zavezniki in bo tako Slovenija obvarovana pred komunistično diktaturo. Zaradi tega niso bili izdajalci naroda, kakor jih je imenovala vsa poveljna politična propaganda.

Če so eni in drugi zagrešili dejanja, ki niso služila narodu in njegovi blaginji, je treba to najprej pripisati nespornemu dejstvu, da je med časom druge svetovne vojne in neločljivo skupaj z bojem proti okupatorjem potekala v Sloveniji komunistična revolucija, katere brezpogojen cilj je bil vzpostavitev totalitarne komunistične oblasti. Poveljna uradna razlaga dogodkov med vojno tega ni nikoli tajila, ampak se je s tem celo ponašala. Zato ni mogoče, da bi pri iskanju čim bolj pravične ocene medvojnih dogodkov danes to čisto preprosto pustili ob strani.

Danes lahko samo obžalujemo, da je domobranstvo poglo-

bilo razdor v slovenskem narodu, in to v najtežjih časih okupacije. Toda domobranstvo se je začelo kot povsem legitimna samoobramba pred poboji civilnega prebivalstva, ki so jih izvajali komunistični revolucionarji. Na začetku vsega tistega, kar bo objektivna in poštena moralna ocena lahko očitala domobranstvu kot pojavu, stoji torej revolucionarni načrt partije, voden od zunaj, da prevzame oblast in vzpostavi komunistični totalitarni režim. Samo tako razumemo pretresljivo dejstvo, da je Osvobodilna fronta Slovenije pobila že med vojno veliko Slovencev, po končani vojni pa je množično in brez vsake sodbe pomorila ne samo ujete domobrancelje, temveč prav tako mnogo civilistov, ki bi se utegnili upirati novi komunistični oblasti. Slovenski bratomorni spopad je sprožilo predvsem to revolucionarno nasilje. Danes, ko smo zavrgli totalitarno družbeno ureditev, moramo prav tako zavreči in odkloniti tudi to revolucijo.

Vse to je treba upoštevati, če hočemo biti čim bolj pravični v svojih sodbah. Zato pa moramo tudi obsoditi vse tisto, kar je bilo neprimernega, krivičnega ali celo zločinškega na domobranski strani. Obsodbo zasluži predvsem vsako dejanje nasilja, mučenja in pobijanja civilnih ali neoboroženih ljudi. Tudi v vojnih razmerah ni vse dovoljeno. To velja enako za obe strani in za vsako je treba najprej ugotoviti, kaj se je res zgodilo.

Slovenska škofovska konferenca izraža svojo pripravljenost zavzeti nedvoumno moralno stališče do vsakega dogodka ali pojava s katere koli strani, ko je zadostno objektivno in pošteno

osvetljen. S svojim izrekanjem o minulih dogodkih hoče samo služiti resnici, pravici in spravi. Ponovno obžalujemo tudi vse tisto, kar je bilo neprimernega ali zgrešenega v ravnanju predstavnikov katoliške Cerkve kot institucije, in se opravičujemo vsem prizadetim. To sta sicer že storila pokojni ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik na veliki četrtek 7. aprila 1977 in ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar na veliki četrtek 12. aprila 1990.

Konec druge svetovne vojne je v svetu in še posebej v Evropi tudi začetek velike demokratične obnove. Grozote druge svetovne vojne, ki jih je povzročil totalitarni nacistični režim, in strahote prejšnjih in poznejših komunističnih revolucij so svet prepričale o nujno potrebi spoštovanja človekovih pravic in njihovega mednarodnega jamstva. Tri leta po koncu vojne so Združeni narodi sprejeli Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, kateri so sledili številni mednarodni pravno zavezujoči dokumenti in ki predstavljajo hrbtenico sodobnih demokratičnih ureditev. Na načelih spoštovanja človekovih pravic se nekdanji sprtni narodi v Evropi spravijo, začnejo sodelovati in se združevati v vedno tesnejšo skupnost. Demokratični del sveta doživi v polovici stoletja velik gospodarski, družbeni in politični napredek. Žal pa smo bili po krivdi tistih, ki so leta 1945 v Sloveniji slavili zmago in uresnili svoje revolucionarne načrte, skoraj pol stoletja izključeni iz tega napredka, prenašali samo nasilje nad zavestjo in značajem slovenskega človeka ter postajali spoznavno, kulturno in duhovno vedno bolj osiromašeni. Človekove pra-

vice so bile teptane, v prvem obdobju po vojni še posebno kruto in brezobzirno. Člani katoliške Cerkve, zlasti duhovniki, so bili še posebej tarča preganjanj in zapostavljanj.

Mnogi prizadeti posamezniki so s svojo življenjsko držo dokazali, da so povzročiteljem krivice odpustili. Če kdo tega še ni storil, ga vabimo, naj po zgledu našega Odrešenika to stori. Vsem tistim Slovenkam in Slovencem doma in po svetu, ki na krivice niso odgovarjali z nasiljem ali celo terorizmom, izrekamo spoštovanje in priznanje.

Pet let je že minilo, odkar vzpostavljamo demokratično ureditev, zato smo toliko bolj zavezani resnici, pravici in spravi. Sprava je možna, saj so imeli partizani in domobranci pred očmi isti cilj: svobodno Slovenijo. Nacizem, proti kateremu so se borili partizani, in komunizem, proti kateremu so se borili domobranci, sta danes mrtva. Slovenski narod pa je končno uresničil svoj tisočletni sen: svojo samostojnost in državnost. Zato je sedaj resnično napočil trenutek sprave. Sedaj je čas, da kot narod stopimo skupaj, obžalujemo vse zablode in vse trpljenje, ki smo si ga medsebojno povzročali velikokrat tudi po krivdi tujih sil, priznamo vse svoje krivde, po možnosti poravnamo krivice in se zavežemo, da nam bo v prihodnje sožitje v miru, sodelovanje v pravičnosti in spoštovanje medsebojnih razlik v svobodi za vsakega med nami nedotakljivo vodilo.

Ljubljana, 19. aprila 1995
V imenu Slovenske škofovske
konference
dr. Alojzij Šuštar, nadškof in
predsednik

(nadaljevanje s strani 6)

zase **svojevrstna, včasih pre-tresljiva življenjska zgodba**. Le tisti, ki se z ljubeznijo ukvarja z zdomci, jih počasi spoznava in odkriva vso njihovo problematiko. *"Naše bivanje v tujini se je zavleklo,"* te prerokove besede, ki so bile namenjene judovskemu ljudstvu v babilonskem izgnanstvu, veljajo tudi nam. Saj se je naše življenje v tujini iz načrtovanih nekaj mesecev ali kakšnega leta **podaljšalo nekaterim že v tretje desetletje**. Med pogovori se mnogokrat ustavimo ob razmerah, skozi katere so se morali prebijati v letih zdomstva, in načnemo mnoge stvari, ki jim ležijo na duši. Ugotavljamo, da smo **dvakrat tujci**, saj nas tujina kljub desetletjem še vedno sprejema kot tujek, ki je biti kriv za vse nepravilnosti, pa tudi doma

smo med tem že postali tujci. Nekateri kar boleče potožijo, da jih doma sprejmejo kot tujce, ko morda malo za šalo malo pa zares pravijo: *"Prišli so naši Nemci."* Tako zdomcev **ne razume niti nova niti njihova stara domovina**. Mislili smo, da bo z osamosvojitvijo imela Slovenija več čuta za svoje ljudi po svetu, vsaj od začetka je tako kazalo. Pozneje pa je spet šlo bolj ali manj po starem. Temeljni zakon, državna ustava, nas sicer omenja, ko v 5. členu naroča državi, da *"skrbi za slovenske izseljence in zdomce ter pospešuje njihove stike z domovino"*. Razdeljenost in medsebojno nezaupanje, ki se je močno ukoreninilo med našimi rojaki in je predvsem posledica nekdanjih političnih razmer v domovini, je še naprej **naša bolečina in skrb**. Kdo bo to popravil? Kdo

se bo doma resno in odgovorno spoprijel s tem perečim problemom? Slovenci po svetu so dejstvo, ki se ga ne da kar obiti. Še vedno so rojaki po svetu **del narodovega telesa in slovenske Cerkve**. In še nekaj je treba spomniti, Slovenci po svetu so **vez** med domovino in svetom. Zato upravičeno pričakujejo, da jih bo domovina drugače sprejemala in obravnavala ter se zavedala, da Slovenci po svetu niso samo slovenska stvarnost, ampak morajo postati njena posebna skrb in naloga. Rojaki po svetu pa morajo ostati **zvesti sinovi svoje domovine** ter ohranjevalci narodovih in krščanskih vrednot. Vsem kristjanom, posebno oddaljenim, pa bi rad položil na srce zavest, da je Cerkev tudi v zdomstvu zanje vedno **dom**, ki jim nikoli ne zapre vrat.

vaše misli

Iz izjave predsednika Svetovnega slovenskega kongresa g. Jožeta Bernika za tretjo sejo Častnega državnega odbora za zaznamovanje 50. obletnice konca II. svetovne vojne in zmage nad fašizmom in nacizmom

V imenu Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) vas kot predsednik lepo pozdravljam.

Morda veste, da je SSK nastajal v času pred slovensko državno osamosvojitvijo. Ves čas se SSK trudi za nadstrankarsko in strpno povezavo Slovencev po svetu in za obstoj in demokratičen napredek samo-

stojne in suverene slovenske države. Zato se živo zanimamo za dogajanje v slovenski državi in tudi za praznovanje konca II. svetovne vojne.

Vsi danes živeči Slovenci moramo najprej biti veseli in hvaležni, da je leta 1945 zaveznikom uspelo premagati dva totalitarna režima - fašizem in nacizem. S tem je bil slovenski narod nedvomno rešen uničenja.

Nato želimo izraziti spoštovanje vsem partizanom in drugim protiokupatorskim enotam, ki so se na tak ali drugačen način v dobri veri bojevali proti okupatorju za osvoboditev slovenskega naroda.

Prav tako želimo izraziti spoštovanje vsem tistim, ki so se med trojno okupacijo v samobrambi uprli nasilju stalinisti-

čne revolucije in se tako bojevali za slovensko demokratično prihodnost brez komunističnega totalitarizma.

Posebno pa se želimo spomniti vseh tistih Slovencev, ki so v času zadnjega pol stoletja vsak na svoj način in po svojem prepričanju dali življenje za slovensko domovino, za njeno svobodo in za boljšo prihodnost našega naroda.

Vsi vemo, da **konec druge svetovne vojne kljub zmagi nad fašizmom in nacizmom ni utešil hrepenenja po svobodi slovenskega človeka in družbe**. Na to dobro opozarja spominska knjiga, objavljena v Sloveniji ob 30. obletnici osvoboditve z naslovom Bitka, kakor življenje dolga. V njej so objavljena predvojna in medvojna spominjanja vseh pravovernih

političnih in vojaških voditeljev komunistične partije, ki so, kot pravi podnaslov, "Pričevanja o revolucionarnem in osvobodilnem boju Slovencev". Vidite, prvi poudarek je na revolucionarnem boju. Zaradi te, med okupacijo začete revolucije, se je takoj po svetovnem porazu nacističnega režima z vso silo naselil in si Slovenijo za desetletja podjarmil sprva povsem stalinistični komunistični totalitarizem.

Zavedamo se, da nas Slovence posledice začetka in dolgoletnega nadaljevanja te tragedije še danes, po toliko desetletjih, ločuje do globine našega osebnega, narodnega in državnega bivanja.

Ob vsem tem pa se moramo zamisliti kot ljudje: Ali niso vsi ti padli in umorjeni, ne glede na to, kje in kaj so bili, vendarle bili najprej Slovenci? Ali ta slovenska reka krvi dere res tako globoko in divje, da je ni mogoče ujeti v slovensko narodno in državno strugo ter iz nje črpati slovensko energijo za prihodnost.

Nekdanji režim Republike Slovenije v Jugoslaviji se je že pred desetletji več kot spravil z nekdanjimi zunanji sovražniki, Nemci, Italijani in Madžari. Tudi drugi narodi, ki so v spopadu druge svetovne vojne stali v krvi na nasprotnih straneh strelskih jarkov, so zmogli doseči med seboj mir, sožitje, enakopravnost in sodelovanje. Ta slovenski režim, ki je imel v rokah vse vzvode oblasti in moči, pa ni našel načina in volje, da bi svojim nasprotnikom omogočil enakost pred državo in zakonom. Videti je, da nekdanji tako imenovani "domači sovražnik" še danes

ni osvobojen slovenskega apartheida.

Pred dilemo, ali nazaj na jug ali pa brez močne narodne identitete v Evropo, se danes postavlja dejstvo, da brez razčiščene preteklosti ne bomo obstali nikjer. Vsa komur, ki poleg slovenskega imena nosi v sebi tudi resnično zavest slovenstva kot vrednote, se mora ob taki priložnosti upreti vsako vnovično manipuliranje s partizanstvom in domobranstvom.

V skrbi za slovensko prihodnost smo prepričani, da tak razdor med Slovenci razkrajja dušo in telo naroda in države. Zato v SSK mislimo, da bi moralo majsko praznovanje konca druge svetovne vojne biti vse-slovensko in spravno. Sprava med državljani je absolutna nujnost za prihodnost samostojne slovenske države. Če ne sedaj, kdaj? Nikoli?

Zato predlagamo:

Prvič: Praznovanje v duhu veselja in hvaležnosti zaradi konca vojne ter propada fašizma in nacizma.

Drugič: Praznovanje naj bo posvečeno predvsem vsem slovenskim žrtvam v drugi svetovni vojni in po njej.

Tretjič: Slovenska država mora prek vseh svojih oblasti postati nepristranska posredovalka med razdeljenimi Slovenci.

Četrtič: Država naj vsem udeležencem medvojnega spopada vrne dobro ime in kot posredovalka omogoči ozračje, v katerem bo mogoč dialog in ugotavljanje dobrih namenov večine ljudi v sprtih taborih.

Petič: Država naj prek svojih

odgovornih organov pripravi in sprejme zakone o še mogoči popravi krivic, storjenih med vojno in po njej.

Šestič: Slovenske oblasti naj prevzamejo obveznost, da bodo za omenjene naloge pripravile zakonske predloge in da jih bo mogoče uzakoniti v dogovorjenem času.

Sedmič: V prihodnje naj slovenska država vsako leto združi vse svoje državljane ob domačem prazniku državnosti in osamosvojitve.

Osmič: Za petletnico slovenske države v letu 1996 naj bo postavljen spomenik v spomin prav vseh Slovencev, ki so dali življenja za domoljubne cilje med vojno in po njej.

In končno: Slovenske oblasti naj se umaknejo iz vsega, kar ima opraviti z povečevanjem komunističnega revolucionarnega boja med okupacijo ter prevzemom oblasti v Sloveniji po njeni zmagi takoj ob koncu druge svetovne vojne.

Slovenskih zamejcev, izseljencev in zdomcev ter tistih Slovencev, ki niso podpirali komunističnega režima ali pa so se mu celo uprli, ni nihče vabil k pripravam na to praznovanje. Brez njih pa praznovanje ne more biti vseslovensko, spravno in obrnjeno v prihodnost. Videti je, da je to bila načrtna politična odločitev narejena zunaj tega odbora. Žal bo zaradi nje to praznovanje namenjeno le enemu delu Slovencev...

(opomba uredništva: besedilo je smiselno krajšano)

naša luč

Iojze kozar

materina ruta

Nekoliko zunaj vasi Vélíke, ki leži ob Rabi, nedaleč od Borinja, je med borovimi gozdovi skrita majhna kmetija. V tistem junijskem dnevu je bila kakor izumrla. Sicer pa je taka skoraj vsa pokrajina, kajti še vedno je vojna in ljudje so čudno tihi in zaprti vase. Ženske se oblačijo v črno, saj vsaka koga pogreša: ena moža, druga sina, tretja očeta ali vsaj bližnjega sorodnika. Tudi živine ni videti, požrla jo je vojna, kar

pa je je ostalo, kmetje ljubosumno zapirajo v hlev, kajti nikoli ne veš, kdaj bo prišel orožnik z županom in bodo živinče odgnali čez prag, ne da bi te vprašali, kaj boš odslej vpregel v jarem ali odkod boš vzel mleko, da nasitiš lačne otroke, ki so ga že čez grlo siti, pa ga le jedo, ker drugega nimajo.

Kruha že dolgo niso videli in zadnji je bil pečen iz otrobov. Toda bil je kruh, dišal je po kruhu in tudi okus je imel kot najboljši kolač. Žetev pa dozoreva tako počasi in čeprav je še vse v božjih rokah in ne veš, koliko bo od vsega ostalo, če pride nevihta, so njive že ocenili ocenjevalci in določili, da bo ob času rekvizicije treba toliko in toliko oddati za vojsko.

"Za vojsko, da," je rentočila Kóšina Lena, ko so ji hodili okrog majhne zaplate pšenice, "za vaše trebuhe, ne pa za vojsko. In če je taka sila za vojsko, zakaj pa župan nič ne da? Vse krave ima še v hlevu, nobenega repa mu še niso potegnili od

jasli, pa jih ima sedem, nam siromakom pa pobirajo še zadnjo glavo."

Junijsko sonce žge s toliko močjo, da zrak valovi, kakor da se je svet vnel z nevidnim plamenom in njegovi žarki kar s težo pritisnejo na človeka, če stopi iz goste sence košatih jablan, ki obdajajo hiše z druge strani. Če malo postojiš, postaneš kakor pijan in oči se ti same od sebe stisnejo, toliko svetlobe se odbija od bele stene, čeprav jo zakriva širok napušč slamnate strehe.

**"Grizejo me,
mravlje me
grizejo."**

Za hišo teče potoček in nosi s seboj regratovo seme, ki plava kakor z odprtim dežnikom, nagnjenim nekoliko proti toku, mimo ovir iz vejevja, mimo smudja in ločja in se vsemu igraje izogne, kot da mu nikakor ni namenjeno utočiti. Nekje mora imeti potoček dober izvir, kajti tudi takrat, ko je Raba, v katero se izteka, skoraj suha, teče po njegovem plitvem koritu vedno vsaj za peden globoka voda.

Zrak je gost in svinčene barve. Skozenj vidiš komaj do Borinja, čeprav je samo uro daleč; pa je ves v neki megli, da vidiš le obrise cerkvenega stolpa in na desni strani mesta barake, ki so v tem zgodnjem poletju prazne in mrtve.

Že zjutraj so mestece zapustile neskončne vrste vojakov. Pravkar so zapustili dom, za nohti je še vedno domača prst, in so z nevajenimi rokami prijeli za puško. Eni so skoraj še otroci, drugi mladiči, ki se še niso

(München) Nedeljska ekipa je morala pospraviti po končanem kulturnem večeru, ki ga je pripravilo münchenško slovensko društvo LIPA.

utegnili prvič obriti, kajti tisti srednje starosti so že davno izkrvaveli nekje v Karpatih za njegovo veličanstvo Franca Jožefa in ko je ta umrl, kakor mora umreti sleherni zemljan, čeprav je še tako nadzemeljski v očeh ljudi, pa za njegovo veličanstvo Karla.

Komaj so prišli in parkrat deli puško na ramo, že pisarijo pisma ženam in materam, naj jim za božjo voljo pošljejo ali prinesejo platnene podloške, ker jih puškin jermen reže do kosti, ko vsi prepoteni korakajo na vročem soncu tisočkrat po steptanem travniku sem in tja, napadajo sovražnika in se mu branijo, padajo kot snopi na razpokano in razbrazdano lice matere zemlje na povelje "Nieder!" in s preklinjanjem vstajajo na povelje "Auf!" in si skušajo vtisniti v spomin vse tuje izraze vojaške komande. Proti večeru pa se vračajo skozi mesto in s hripavimi glasovi nekaj brundajo, kar naj bi bila navdušena pesem, in mislijo na svoje žene in matere, še bolj pa na to, da bo čez dva dni treba odriniti na fronto.

Od Vrbna sem se sliši krepko streljanje topov. Topničarji se vadijo zadevati v cilj, meriti razdaljo, hiteti, hiteti in porabiti čim več streliva. Prej ga bomo porabili, prej bo vojno vzel vrag, pravijo. Ob vsakem močnejšem strelu se zemlja strese in kokoši dvignjenih glav in našopirjenih vratov zakokodakajo.

Ob potoku se štirje otroci igrajo vojake in v neredu capljajo okrog mlake, v kateri si ogledujejo svoje papirnate čake. Radi bi, da bi se njihov korak slišal daleč po svetu, toda pod boso nogo zemlja ne odmeva, naj še tako jezno tolčejo ob tla. Na ramah nosijo late od vrtn

(Švedska) Skupina "korajžnih" se je povzpela tudi na Eiflov stolp v Parizu.

ograje, ki je razpadla, ker ni bilo nikogar, ki bi bil o pravem času zabil žebelj v podolžni les. Namesto jermena pri puški jim služi divji hmelj, ki se vzpenja po jelšah ob potoku. Starejša dva sta stara osem in deset let, manjša dva, deček in deklica pa šest in pet let.

"Pa križ mola tudi biti!"

"Stoj!" rezko poveljuje najstarejši, Francek. Oba dečka se ustavita kot pribita, le deklica se je še dvakrat prestopila.

"Šli se bomo pravo vojno. Doslej smo imeli samo vaje. Pejp je sovražnik in bo premagan. Potok je fronta. Pejp - sovražnik je vdrl na naše ozemlje in ga moramo pregnati."

"Pozor! Nabite puške!"

Otroci so vzeli vsak svojo preklo in se trudili, kakor da nabijajo.

"Pejp, postavi se ob potoku proti meni in Gustiju in se brani!

Fani, ti ne hodi preblizu, da je ne izkupiš. Prava vojna ni za ženske."

Pejp se je postavil ob potok in čakal na bitko. Iz izkušnje je vedel, da se vojna ne konča vedno brez krepkih bušk in solz, zato se je naskrivaj ogledoval, kje bi bil najlažji prehod čez potok in najkrajša pot v goščavo, kjer bi ga sovražnik zaman iskal. Ni se utegnil dobro ogledati, kajti Francek je že zagnal divji bojni krik: Hurra!, ki sta ga povzela še Gusti in Fani s svojim cvilečim: Hullla! in vsi trije so se z bajoneti na puškah zakadili proti Pejpu. Ta bi jo najraje takoj pobrisal, pa se je po pravilih vojskovanja moral braniti.

Vsi trije so divje mahali proti njemu z latami, na katerih so bili privezani leseni bajoneti, se mu bolj in bolj bližali in mu silili z njimi pod rebra, da je nazadnje bil primoran mahnuti tudi sam. Zdaj se je šele zaplamtel bojni bes. Tako neusmiljeno so ga suvali, da se niti okreniti ni imel časa, samo umaknil se je

za korak in čofnil v potok. Odvrigel je preklo in se skobalcal ven. Hlače in srajca so bile čisto rjave od umazane vode. Šlo mu je na jok, toda Francek je priskočil in mu zagrozil:

"Ne tuli! Vojna je in v vojni se ne jokajo! Teci, saj si premagan in moraš bežati!"

Pejp je ves moker poslušno tekel pred otroki, kolikor je mogel, ker ga je mokra obleka zelo ovirala. Tekel je skozi tleh skozi smrekov gozd in za njim so tekli ostali trije z zmagoslavnim krikom. Potem je Francek padel na eno koleno in začel streljati vanj in ostala dva sta ga posnemala.

"Bum, bum, bum," so kričali vedno močnejše, ker Pejp ni padel.

"Padi vendar, saj sem te že trikrat zadel," je zaklical Francek s tako gospodovalnim glasom, da se je Pejp pri pričr zgrudil, ne da bi pogledal kam. Šele ko so pritekli do njega, da oddajo vanj še zadnji strel in ga vsi trije po vrsti prebodejo z

bajonetom, je začutil, kako mu po stegnih gomazijo mravlje in ga grizejo.

"Grizejo me, mravlje me grizejo. Hitro opravite."

"Mitev si, Pejp, da veš!" je rekla Fani.

Začeli so kopati jamo kar z bajoneti na puškah, nato sta ga oba dečka za noge potegnili malo naprej in zdaj so začeli nanj metati prst.

"Pa križ mola tudi biti," je vedela deklica. Zapičili so ob glavi vejnatu rogovilo za znamenje križa in vse bi bilo končano, da Pejpa niso grizle mravlje. Zato je kar takoj vstal in se jih začel otepati.

"Si nor! Kaj pa vstajaš, dokler smo mi tukaj? Takoj lezi nazaj!" se je namrščil Francek, ki mu je bila igra vse premalo kruta.

"Tja ne morem, saj vidiš, da sem ležal na mravljinčji poti."

"Prav tja boš legel, kjer smo te pokopali."

"Pa ne bom tja. Kamorkoli drugam, samo ne tja. Pogledj, kako so razdražene in koliko jih je."

"Če jaz rečem, boš legel tja."

Pejp se je začel umikati. Obrnil se je in začel teči. Francek ga je po nekaj skokih dohitel, ga zgrabil za srajco in ga začel neusmiljeno mlatiti, kamor je priletelo.

"Presneti fotif, ti bom že pokazal, kako se je treba igrati voja-ke. Boš ubogal? Povej, boš ubogal?" in mu je pri vsakem "ubogal" eno primazal po obrazu, ne da bi izbiral, kam bo padlo.

"Saj se samo igramo..."

Pejp ni mogel niti jokati od razkačenosti. Usta so lovila zrak in zdelo se je, da se bo zadušil.

Deklica ga je vlekla za srajco, ki je bila mokra in prekratka, da bi ostala za hlačami:

"Lezi, Pejp, lezi! Samo malo, saj ti ne bo nič!"

Tedaj je Francka nekaj zavrtelo, ga dvignilo od tal, krepko pritisnilo ob smreko in še tisti hip je dobil tako okrog ušes, da se mu je stemnilo pred očmi.

Ko je prišel malo k sebi, je iz oči v oči bolščal v neznanega starca, ki ga je še vedno krepko držal. Ko je razumel, kaj se dogaja, je s težavo izjekljal:

"Saj se samo igramo..."

"Jaz tudi," je zagodrnjal starrec in ga mahoma izpustil, da se je sesedel ob drevesu.

Stari je odšel med smrekami, gibčno preskočil potok in zavil na dvorišče.

"Čakaj, grdi fotif, to mi boš še drago plačal," je rekel Francek in si pogladil rdečo liso na levem licu. Pejp je samo globoko vzdihnil, saj je vedel, da bi bila vsaka obramba zaman.

(se nadaljuje)

(Švedska) Srečanje z bolniki in invalidi v Lurdu je bilo ganljivo.

iz življenja naših župnij po Evropi

anglija

Na Britanskem otoku se vedno kaj dogaja. Tudi med Slovenci v Angliji, še zlasti v Londonu, je zadnje čase polno dogodkov in raznih prireditvev, tako da pri vseh niti ne moremo biti navzoči. Naša poročila se omejujejo predvsem na dogodke v slovenski katoliški skupnosti.

V soboto, 22. aprila, smo imeli v

Pokojni Izidor Brcar (1922 - 1995)

Londonu že drugo letošnjo sejo ŽPS naše misije. Obravnavali smo predvsem tekoče dogodke v Cerkvi doma in v deželi našega zdomstva. Vsakoletne mednarodne maše v St. George's Cathedral (škofija Southwark - južni London) smo se tudi letos, v nedeljo, 14. maja, udeležili v narodnih nošah, ki vedno pritegnejo dosti pozornosti med verniki. Zasluge za slovenske narodne noše ima predvsem naša dobra **Marica Biberovič** in seveda tisti, ki jih ob slovesnostih nosijo, kot je naš nepogrešljivi **Filip Vidmar** iz Bedforda in nekateri drugi člani naše skupnosti. Na čelu procesije med skupinami raznih narodnosti gospod Filip vedno nosi bandero Marije Pomagaj z Brezij in transparent z napisom SLOVENIJA.

Da ne bi šli mimo proslavljanja 50. obletnice konca vojne, naj omenimo sprejem, ki ga je za slovenske rojake v V. Britaniji priredilo veleposlaništvo RS. V komentarjih nekaterih resnih britanskih časnikov je bilo mogoče zaslediti tudi misel, da narodi v Zahodni Evropi po pravici lahko slavijo konec vojne in vrnitev svobode. Medtem pa so narodi Vzhodne Evrope iz medvojne nacistične diktature prišli pod skoraj 50 let trajajoči komunistični totalitarizem. Prišli so z dežja pod kap. Prek slovenske ambasade sta tudi naš župnik in misijonska zdravnica, sestra **Agnes Žužek**, prejela povabilo britanske vlade, naj se v okviru proslave konca vojne (VE Day) v nedeljo, 7. maja, udeležita bogoslužja v londonski katedrali sv. Pavla, pri katerem bo navzoča tudi kraljica Elizabeta II. Pri bogoslužju smo se zahvalili Bogu ter molili za spravo in novo upanje.

V dneh londonskih slovesnosti ob 50. obletnici konca vojne je bil pri nas na uradnem in pastoralnem obisku gospod **Janez Pucelj**, delegat ljubljanskega nadškofa, predsednik Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi ter glavni urednik Naše luči. Gospod Pucelj je kot zastopnik nadškofa Šuštarja **tudi novi skrbnik Našega doma**. Njegov obisk je kar nekaj stvari postavil na pravo mesto, zato smo ga bili vsi veseli. Glede

*Pokojni Alojz - Slavko Metelko
(1924 - 1995)*

skrbništvu doma naj omenimo samo to, da je dejanski in resnični skrbnik zdaj to postal še formalno in uradno. Gospodu Janezu se za vso moralno in materialno pomoč naši misiji iskreno zahvaljujemo.

Slovenski dan v Bedfordu, na zadnjo nedeljo v maju, bo letos vodil **prof. dr. Drago Ocvirk**, predavatelj osnovnega bogoslovja na Teološki fakulteti v Ljubljani in nekdani profesor na Katoliškem inštitutu v Parizu. Veselimo se njegovega prihoda kakor tudi obiska 40-članskega pevskega zbora Peca iz Globasnice na Koroškem. Peli bodo pri sveti maši, nato pa kar v cerkvi po blagoslovu z Najsvetejšim priredili koncert slovenskih pesmi iz njihovega bogatega repertoarja. Za seboj imajo številne nastope doma, v Sloveniji in na turnejah med rojaki v ZDA in Kanadi.

Želimo jim veliko obiskovalcev na Slovenskem dnevu, saj bodo ti prav gotovo njihovi najhvaležnejši poslušalci.

Osmrtnici

Izidor Brcar je na belo nedeljo, 23. aprila 1995, v bolnišnici v Castlefordu mirno in spokojno odšel k Bogu v večnost. Zapustil nas je v 73. letu življenja, okrepčan z zakramenti za umirajoče in ob navzočnosti svojih dragih.

Naš dobri Izidor, ki je bil eden od najzvestejših članov slovenske katoli-

ške skupnosti iz okolice Leedsa, je luč sveta zagledal 16. julija 1922 v Prelesju v župniji Šentrupert na Dolenjskem. Kot večina poštenih kmečkih fantov na Dolenjskem, posebno še v šentrupeški fari, kjer so komunisti svojo krvoločno blaznost že ob nastopu vojne dosledno izvajali, se je Izidor pridružil protikomunističnemu taboru. Na koncu vojne se je umaknil in že decembra 1947, s prvim begunskim transportom Slovencev, prispel v Anglijo. Najprej je bil kar 20 let zaposlen v rudniku, nato pa 15 let v steklarni, šele pred dvema letoma se je upokojil. Kakih 15 let po prihodu v Anglijo, ko je komunistični režim v Titovini le toliko popustil, da so ljudje lahko obiskovali svoje sorodnike in znanke, je Izidorju uspelo dobiti v Anglijo Cuglerjevo Pepco iz Šentruperta, s katero se je poročil. Ustvarila sta si družino s tremi otroki in topel dom sredi Castleforda. Hčerka Marija je že poročena in mati dveh pristrčnih deklic. Sin Tony in hčerka Josie pa sta v službi in še vedno doma. Brcarjev dom je bil vedno tako topel, človeški, pristrčno slovenski in globoko krščanski, da je bil zmeraj postajališče in pribežališče vseh slovenskih duhovnikov, ki so iz središča v Londonu obiskovali slovensko skupnost v okolici Leedsa. Pa ne samo duhovniki, tudi drugi rojaki so se vedno radi zbirali na Izidorjevem domu, zlasti po slovenskih mašah. Izidorja smo imeli vsi iskreno radi, saj je bil tako mirnega in dobrovoljnega značaja, da mu je dobrotla sijala iz oči. Ljubil je svojo dobro ženo Pepco in svoje otroke ter vnucke, imel pa je rad tudi slovenske rojake. Na naših srečanjih ni nikoli manjkal.

Kakor je mirno živel, tako je tudi mirno odšel v večnost. V petek po veliki noči je začutil nenadno slabost. Takoj so ga peljali v bližnjo bolnišnico, kjer so ugotovili nenadno zrušitev delovanja srca. Čez dva dni je še pri polni zavesti, a nadvse mirno zaspal v Gospodu. V petek, 28. aprila, smo se od njega poslovili s sv. mašo v župnijski cerkvi v Castlefordu ob somaševanju treh duhovnikov: domačega župnika, **gospoda Petra Kravosa** in slovenskega župnika **Cikaneka**. Sv.

maša je potekala v angleškem jeziku. Gospod Peter je nagovoril svojce in veliko število navzočih v angleškem in slovenskem jeziku. Župnik Cikanek pa je vodil slovenski pogrebni obred z govorom ob grobu pokojnega.

Brcarjevi družini in sorodnikom izrekamo v imenu slovenske katoliške skupnosti iskreno sožalje in zagotavljamo našo povezanost z njimi v molitvi.

Alojz (Slavko) Metelko, rojen 27. julija 1924 v Ljubljani, je 1. maja 1995 v Rochdaleu nenadoma in nepričakovano odšel v večnost. Zaradi nenadne oslavitve srca so ga odpeljali v bližnjo bolnišnico.

Gospod Lojze, kakor smo ga po domače klicali, je bil velik organizator, srce in duša naše slovenske skupnosti na severu Anglije. Čeprav je bil tako zelo skromen, da se ni nikoli silil v ospredje, smo vendar vsi videli in čutili, koliko nam je pomenil zlasti na prireditvah, slovenskih dnevih, pri slovenskem pevskem zboru in naših mašah v Rochdaleu. Vseskozi je ostal zvest izročilom, ki jih je prejel v svoji zavedni slovenski družini. Njegov dom v Rochdaleu je bil vedno odprt slovenskim rojakom. Na Lojzetovem domu so vedno bile vaje našega pevskega zbora, ki je ostal edini slovenski pevski zbor v V. Britaniji.

Lojze je že dolgo trpel zaradi oslavljenega srca. Že v rani mladosti je preživel težke bolezni: škrlatinko, davico in posebno težko revmatično mrzlico. Vse to mu je oslabilo srce, ki ga je mučilo vse življenje.

Poleg vsega tega mu življenje ni bilo posuto z rožicami. Vojna vihra ga je zajela, ko je bil še gimnazijec. Tik pred maturo so ga Italijani ob neki "raciji" poslali v internacijo v Gonars in kasneje v Trbiž. Po vrnitvi iz taborišča se je pridružil domobrancem in se leta 1945 z njimi umaknil v Avstrijo. Iz Vetrinja je bil v tistih nesrečnih majskih dneh vrnjen komunistom v roke. Bil je zaprt in mučen najprej v Kranju, pozneje v Šentvidu. Ko je bil izpuščen pod pogojem, da bo špijoniral v ljubljanski stolnici, kjer je bil več let ministrant, je samo čakal priložnost, da bi pobegnil. Prek Storžiča se mu je posrečilo zbežati v Avstrijo, kjer sta

že bili njegova mati in sestra.

V začetku leta 1948 je prispel v Anglijo in po pogodbi moral delati najprej v rudniku. Pozneje pa se je zaposlil v tekstilni tovarni. Poročil se je z Marijo, nemško begunko iz Češke, ki mu je po hudem trpljenju zaradi raka umrla že leta 1980. Ostal je sam s tremi mladoletnimi sinovi, ki jim je bil oče in mati. Zadnja leta mu je že precej oslabilo srce povzročalo čedalje večje težave. Tako se je njegovo preizkušeno življenje na tem svetu končalo 1. maja.

Slovenska katoliška misija in katoliška slovenska skupnost v Veliki Britaniji izrekata Lojzetovi družini in sorodnikom, zlasti njegovi sestri Mariji ter Grkmanovi družini, globoko sožalje in zagotavljata molitve za Lojzetov večni pokoj.

Spočij se v Gospodu, dragi naš Lojze!

avstrija

DUNAJ

Postni čas smo preživeli še kar "postno". Vsak četrtek zvečer smo se zbirali k molitvenim srečanjem. Molili smo rožni venec, med molitvijo križevga pota premišljevali o Kristusovem trpljenju in peli postne pesmi. Skoraj vsako srečanje smo sklenili s prigrizkom in v sproščenem pogovoru.

Srečanja je skrbno pripravljala gospod župnik, dvakrat tudi gospa **Graziella Biber**. Ko pa je nekega četrtega gospod župnik zbolel, nas je presenetila gospa **Ivanka Wiesler**, ki je na pamet zmolila ves križev pot.

Molitvenih srečanj se je udeleževalo precej ljudi. Pohvaliti je treba predvsem tiste, ki so prihajali iz okoliških krajev Dunaja.

Namiznoteniški turnir smo nekaj tednov pred vznemirljivim športnim dogodkom razpisali v glasilu naše skupnosti, v Dunajskih valovih. Prijavilo se je osem otrok ter petnajst mlajših in starejših mladincev.

Napočil je dan X. V soboto, 11. marca, so stekle igre za kvalifikacijo v

polfinale z "mednarodno" udeležbo. Turnirja so se namreč udeležili tudi albanski dušni pastir na Dunaju s svojimi predstavniki in begunci iz nekdanje Jugoslavije. Ko se je dan prevesil v pozne večerne ure, so bili znani igralci za finalno tekmo, ta je bila v nedeljo, 12. marca.

Športno ozračje je tako doseglo svoj vrhunec v nedeljo po sveti maši, ko je šlo "za res".

Med otroki se je izkazal **Gregor Fabi**, med odraslimi pa si je priigrali prvo mesto in z njim podkanclerjev pokal g. Toni Štekl, drugo mesto je zasedel g. Halilović in tretje Karmen Fabi, ki je zaradi majhne ženske konkurence morala igrati v moški.

Dogodek smo končali s skupnim kosilom, ki ga je pripravila gospa **Marija Lesjak**.

Duhovno obnovo je letos vodil gospod **Mirko Žerjav**. 31. marca je imel svoj nastop v slovenskem študentskem domu Korotan, kjer nas je zabaval in presenečal s številnimi neverjetnimi "čarovnijami".

Duhovna obnova se je začela v soboto, 1. aprila, ob 18. uri v prostorih našega centra. Prišlo je veliko ljudi. Z zanimanjem smo poslušali predavanja gospoda Žerjava, ki so temeljila na njegovih življenjskih izkušnjah, govorila pa o neizmerni božji ljubezni, usmiljenju in odpuščanju. Po predavanju smo lahko očistili svoje duše pri sveti spovedi. Spovedovala sta gospod Žerjav in naš dušni pastir gospod Štekl.

V nedeljo, 2. aprila, se je duhovna obnova nadaljevala s sveto mašo, med katero je gospod Mirko Žerjav zelo lepo pridigal in z njo gotovo nagovoril vse vernike. Tudi nedeljske svete maše se je udeležilo veliko vernih Slovencev.

Po maši je bilo v knjižnici predavanje na temo parapsihologija, hipnoza itd. Gospod Žerjav nam je po sklepnem predavanju spet pokazal nekaj čarovnij.

Potem smo se, kot je navada, še dolgo zadržali v dvorani in pomenek zalivali z raznimi tekočinami iz našega bifeja.

Na **cvetno nedeljo** smo imeli blagoslov zelenja skupaj z avstrijsko

župnijo Kristusovega vstajenja. Zelenje sta blagoslovila oba dušna pastirja. Letos nam je oljčne vejice poslala župnija sv. Lucije pri Portorožu. Prodajali smo jih v naši skupnosti in še v nekaterih avstrijskih župnijah, izkupiček pa poslali župniji sv. Lucije za obnovo cerkve.

Po končanem blagoslovu zelenja, tudi letos je bil pred našo cerkvijo, so verniki avstrijske župnije odšli v procesiji s svojim dušnim pastirjem in ministranti v približno 300 metrov oddaljeno cerkev Kristusovega vstajenja, mi pa z dušnim pastirjem v našo cerkev. Med mašo smo brali pasijon. Za lepo petje je tokrat poskrbel mešani pevski zbor pod vodstvom gospe **Vlaste Lavrenčič**. Bogoslužja se je udeležilo veliko Slovencev. Po srečanju smo se v dvorani pastoralnega centra prijetno pogovarjali - nekateri za šankom drugi malo dlje od njega.

Na belo nedeljo, 23. 4., je prišel v goste moški pevski zbor iz Baškega jezera na Koroškem. Prepeval je med sveto mašo in nas z lepim petjem približal Bogu. Po sveti maši se je s kratkim koncertom predstavil še s koroškimi narodnimi pesmimi.

Zbor sestavljajo koroški Slovenci iz raznih krajev od Koroške do Dunaja; vodi ga **Aleš Šuster**. Za lepo doživetje se jim iskreno zahvaljujemo.

S tem pa še ni bilo konec kulturnih doživetij. Takoj po sveti maši nas je v dvorani čakala gledališka predstava mladinske igralske skupine SPD Radiše iz Koroške. V režiji **Marjana Bevka** so nam predstavili mladinsko igro Borisa A. Novaka "Mala in velika luna". S prisrčnostjo so razveselili tako najmlajše kakor tudi odrasle. Za prijetno doživetje se je treba zahvaliti gospe **Mariji Hartman**, ki je mlade povabila na Dunaj v naš pastoralni center in na koncu predstave poskrbela za bogato zakusko iz zakladnice koroških "svinjskih" dobrot.

Tako smo, lahko rečem, zelo dostojno obhajali velikonočne praznike. V nedeljo, 30. 4. 1995, smo po sveti maši voščili našemu dušnemu pastirju, gospodu Toniju Šteklu, saj je naslednji dan praznoval rojstni dan. V imenu skupnosti mu je čestital **inž. Marjan Pirc**, se zahvalil Bogu za njegovo rojstvo in za to, da imamo slovenskega duhovnika, ter mu zaželel še vrsto let zdravja in uspešnega delovanja med dunajskimi Slovenci.

Te želje smo zalili z rujno kapljico v dvorani, kamor nas je slavljenec povabil. Pred nami je precej zanimivih prireditev - o tem pa kaj več v naslednji številki.

Lep pozdrav z Dunaja

Darja B.

(Linz) Pri zadnjem praznovanju "ribic" (12. 3. '95) - g. Lavrič, Grandovec, Zore in Sadl

Pokojni Franc Humar je bil vsak dan v delavnici.

GRAZ

Gospod svetnik Stanko Kunstek šestdesetletnik

G. Stanko je postal član **Kunsteckove** družine sredi junija leta 1935 pri Sv. Trojici v župniji Rogaška Slatina. Nadarjenega fanta so starši poslali v šole, bil pa je tudi ministrant. Po končali šoli se je učil za električarja.

Leta 1956 je prišel v Avstrijo, v Celovec, kjer je preživel težke čase, dokler ni prišel k sorodnikom v Gradec. Ti so mu pomagali do službe. Kmalu je spoznal **gospo Ernestino**, s katero sta se poročila. V začetku sta hodila na delo oba. 3 dekleta in fant so družinsko srečo pomnožili in poglobili. Pri štirih otrocih je gospa morala ostati doma, mladi oče pa je garal sam. Kot samouk se je naučil napeljevati še vodno inštalacijo. Po nekaj letih je bil sprejet v državno službo. Postal je delovodja in šel v pokoj kot poštni strokovni inšpektor.

Od vsega začetka se je v Gradcu zanimal tudi za Slovence. Hodil je k slovenski maši in bil delaven član slovenske skupnosti. Po koncilu je postal član župnijskega sveta. Skupaj z našim dušnim pastirjem, **g. mag. p. Janezom**, sta storila veliko dobrega za rojake. Oba sta za slovensko skupnost prevozila že na stotine kilometrov za "Bog lonaj". Pri družinskih jubilejih sta slavnostna govornika in orga-

nizatorja nepozabnih izletov. Tako žrtvujeta svoj prosti čas za našo (malo-številno) skupino.

Dovolj razlogov, da se gospodu Stanku za njegovo nesebično delo v prid slovenske skupine v Gradcu iz vsega srca zahvalimo. Želimo mu zdravja in sreče v njegovi družini. Naj ga dobri Bog za vso njegovo požrtvovalno delo poplača z očetovskim blagoslovom. Želimo in prosimo, da bi še dolgo čil in zdrav deloval za slovensko skupino in se med nami vedno dobro počutil.

LINZ

Prvo nedeljo v maju smo se morali preseliti iz karmeličanske cerkve v kapelo v Kolpinghaus. Zaradi obnove cerkve pri karmeličankah ne bo tam sv. maša do 1. septembra. Kolpinghaus je ravno nasproti cerkve, kjer je redna slovenska maša; v drugem nadstropju ima primerno kapelo. Tam je vsako nedeljo ob 8. uri nemška sv. maša, zato imamo lahko slovensko mašo kot po navadi ob pol desetih. Vhod je iz Langgasse - kot v cerkev pri karmeličankah. Na žalost so nam to povedali šele pred štirinajstimi dnevi, zato vam tega nismo mogli prej sporočiti.

Gospod **Ciril Lavrič** je že od 12. 4. v bolnišnici pri elizabetinkah. Stanje se mu je precej izboljšalo.

V bolnišnici je tudi **gospa Horvatova** zaradi težje bolezni (možganska kap).

V Sloveniji na gostiji je imel težko nesrečo **Tomas Hauseader**, zato je že od cvetne nedelje v bolnišnici. Vsem bolnikom želimo skorajšnje okrevanje!

V mlajši **družini Ludvika in Simone Sadl** se je rodil prvi **sin Filip**. Mladim staršem, dedku Ludviku in babici Anici iskreno čestitamo in se veselimo naraščaja v naši skupnosti!

Naš narodni direktor na Dunaju **g. Anton Štekl** je bil imenovan za narodnega direktorja v Avstriji, na kar smo ponosni in mu iskreno čestitamo.

Na veliki petek je v Celju v 99. letu starosti umrl **g. Franc Humar**. Bil je močne narave in bi gotovo doživel sto let. V stanovanju se je spotaknil na preprogi in tako nesrečno padel, da si je zlomil več reber. Umrl je zaradi

notranje krvavitve. Ob velikem številu ljudi sta pogrebne obrede opravila g. župnik **Ludvik Počivavšek** in tamkajšnji domači župnik pri sv. Jožefu, kjer je bila po pogrebu tudi sv. maša za pokojnega. Sinu **Leonu**, ki živi pri nas v Linzu, kakor tudi vsem drugim sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

Anton Zore

PREDARLSKA

Velikonočna duhovna obnova

S cvetno nedeljo se začenja veliki teden in s tem bližnja priprava na praznik Gospodovega vstajenja.

Za našo slovensko skupnost je bila taka priložnost prav na cvetno nedeljo, 9. aprila 1995. Odločili smo se, da se bomo seznanili z novim Katekizmom katoliške Cerkve, kjer je na kratko povzet ves nauk vere. Povabili smo **g. prof. dr. Antona Štruklja** iz Ljubljane, da bi nam kot strokovnjak na tem področju predstavil in osmislił to knjigo. Vmes je posegla bolezen, zato je moral tik pred obnovo prihod odpovedati. V skrbi, kako bomo duhovno obnovo speljali, smo se obrnili na drugega strokovnjaka na tem področju, **g. prof. dr. Bogdana Dolenca** iz Ljubljane. Kljub obveznostim in službi, ki jo opravlja, je sprejel to žrtev in nas rešil stiske. Tako smo lepo in strokovno veliko zvedeli o novem Katekizmu.

V uvodnem nagovoru nas je seznanil z nastajanjem in usklajevanjem. Katekizem katoliške Cerkve je sad sodelovanja strokovnjakov z vsega sveta v želji in prizadevanju za prenovo kristjanov. Saj hoče posredovati celotno vsebino katoliške vere in morale po nauku zadnjega koncila in celotnega cerkvenega izročila. Na kratko je predavatelj predstavil vsebino Katekizma. Ima štiri glavne dele. Prvi del obsega veroizpoved; vero, ki jo izpovedujemo v troediniga Boga, povzema darove, ki jih Bog kot Stvarnik naklanja ljudem.

Drugi del je sveto bogoslužje. Odršenjski načrt, ki ga Bog uresničuje po Jezusu Kristusu, se ponavznočuje v liturgičnih dejanjih Cerkve, posebno po sedmerih zakramentih.

Tretji del je življenje po veri. To je obsežno v zapovedih in evangelijskih

blagarih.

Četrti del je molitev v življenju kristjana. Osredotočen je na Gospodovo molitev očenaša, v katerem so povzete vse dobrine, ki jih želimo doseči.

Glavni poudarek naše duhovne obnove je bil na tretjem delu, kjer smo ob zapovedih premišljevali o našem zadržanju, o Bogu in odnosu do sočloveka. Prav tu današnji kristjan odpoveduje. Zato se moramo vedno znova vračati k temu pravilu: ljubezen do Boga in bližnjega, ki urejata pravilen odnos in zadržanje v človekovem življenju in prizadevanju za medčloveške odnose. Če poteptamo te zapovedi, nastane zmeda, kot jo doživlja danes človeštvo v najrazličnejših in grobih oblikah nasilja. Zapovedi so zapisane globoko v človekovo srce, zato je izpolnjevanje teh osnova sožitja in preživetja. Prve tri zapovedi, ki se nanašajo na Boga, urejajo pravilen odnos do Stvarnika: spoštovanje, čiščenje in vdanost.

Precej časa smo posvetili četrti in peti božji zapovedi. Sožitje in spoštovanje staršev in otrok, družinski problemi, družbeni in politični odnosi. Ob peti božji zapovedi smo razmišljali o svetosti človekovega življenja od spočetja do smrti. Dotaknili smo se tudi dosežkov moderne znanosti, ki skuša posegati v nastanek in razvoj človeka in ga celo prej spraviti s sveta, kot mu je po božjem načrtu določeno. Snovi je bilo preveč za čas, ki nam je bil odmerjen. Drugih pet zapovedi je ostalo za naslednje leto. Zato smo naprosili predavatelja, da bo drugo leto nadaljeval in osvetlil še ta del dekaloga.

K velikonočni duhovni obnovi spada seveda sprava z Bogom. Četrta cerkvena zapoved nas še vedno obvezuje: v velikonočnem času opravi spoved in prejmi sv. Rešnje telo. Žalostno bi bilo, če bi se sklicevali samo na zapoved. Ljubezen do Boga nas mora nagniti k temu koraku in v tem je pravo zaslužnje. Priložnost za spravo z Bogom je bila dana; nekateri so jo s hvaležnostjo opravili, drugi pa so z nezaupanjem gledali in se je izognili. S kakšno zavestjo so obhajali in doživljali praznike?

Sklep duhovne obnove je bila sv.

maša z blagoslovom zelenja in branjem pasijona. K ubranemu razpoloženju so veliko pripomogli pevci, bralci in drugi sodelavci. Vsem priskažna zahvala.

Duhovna obnova je pokazatelj verskega življenja župnije. Če bi po tem sodili, bi se z udeležbo ne mogli pohvaliti. Priznanje tistim, ki se je udeležijo in pokažejo, da je za vero treba tudi kaj žrtvovati. Žrtev prinaša sado-ve. Bog gleda na velikodušnega kristjana, takega sprejema in ga napolnjuje z milostjo in blagoslovom.

belgija nizozemska

Slovesna proslava zlatomašnika Vinka Žaklja v Maasmechelnu

Za vse Slovence daleč naokrog je bila nedelja, 30. aprila, poseben dan in izredna priložnost, da počastijo jubilej izseljenskega duhovnika **Vinka Žaklja**.

Velika rudarska cerkev sv. Barbare je bila zasedena do zadnjega stola. Za to priložnost sta se oba zbora, Zvon iz Heerlerheidna in Slomšek iz Maasmechelna, skupno pripravila in ob spremljavi orgel zapela tretjo mašo Matija Tomca. Skupni nastop zborov je naredil velik vtis na tuje poslušalce.

Pri službi božji so somaševali apostolski nuncij **msgr. Giovanni Moretti** iz Bruslja (Slovenec po materi), **g. prelat Čretnik** (Pariz), **msgr. Ilc in g. Kozina** (Bruselj), **g. Gaberc** (Charleroi), **g. Pucelj** (Oberhausen), **g. Mlakar** (Aachen/Köln) in tudi župniki iz župnij, v katerih živi precej Slovencev (Genk, Eisden in Heerlerheide).

Navzoča sta bila tudi veleposlanika RS iz Bruslja, **g. Jaša L. Zlobec** in **g. dr. Boris Cizelj** z ženama ter drugi sodelavci in nekateri predstavniki občinskega urada iz Maasmechelna. Presenetili so nas številni bližnji sorodniki Vinka Žaklja iz Šentjošta.

V cerkvi je slovesno zadonela slovenska pesem zlatomašniku v

pozdrav, besede, ki povedo vse, kar je treba zlatomašniku povedati ob tako visokem jubileju:

Zlatomašnik bod' pozdravljen. Od Boga si k nam poslan, za duhovnika postavljen, med pastirje zveste zbran. Vodil si nas skoz življenje, pot nam kazal v odrešenje, opominjal in učil, srčno prosil in svaril.

O teh besedah je v nagovoru razmišljal **g. prelat Nace Čretnik**.

Voščila škofa **Metoda Piriha**, namenjena zlatomašniku, je prebral **g. Janez Pucelj**.

Po končani službi božji so mu čestitali še krajevni župniki iz Genka, Maasmechelna in Heerlerheidna, s trdnim upanjem in željo, da bi Dom srečanja na Višarjah začel slednjič služiti svojemu namenu.

Slovesnost se je nadaljevala v bližnji rudarski dvorani Casino, v kateri se Slovenci že od začetka srečujejo na prireditvah in ki bi bila skoraj premajhna za veliko množico. Po slikanju in vpisovanju v spominsko knjigo je bil sprejem in dolg program, v katerem so razne skupine pripravile kratke nastope in nagovore s čestitkami zlatomašniku: zbor in društvo Slomšek (Maasmechelen), Slovenska katoliška misija, zbor Zvon, društvo sv. Barbare in Slovenska folklorna skupina (Heerlerheide-Brunssum), društvo sv. Barbare (Maasmechelen), zbor in dru-

(Nica) Dr. Andrej Capuder, ambasador RS, nas s svojo ženo obiskal v nedeljo, 2. aprila

(Pariz) Presrečni starši malega Tomaža - Viljema Vičiča

štvo Naš dom (Genk).

Na koncu je med čestitkami g. Jaša L. Zlobec izrazil zadovoljstvo nad skupnim nastopom naših organizacij pri tej slovesnosti.

V svojem nagovoru je g. **Jozef Albrechts** kot zastopnik občine poudaril, da so Slovenci pokazali, kako se da živeti z drugimi narodi. Oznanil je novico, da je občina Maasmechelen že začela z javno pravo za pobratenje z občino Škofja Loka, kar so poslušalci v dvorani sprejeli z močnim in dolгим aplavzom.

Gospod potrebuje vsakega človeka, da bo uresničil svoje načrte.

Tako piše na podobici, ki so jo v spomin na zlato mašo razdelili med navzoče. To je poudaril tudi zlatomašnik Vinko Žakelj v sklepnem nagovoru, v katerem se je vsem zahvalil za slovesno pozornost. Želel je, da bi Slovenci v prihodnje še tako skupno nastopali in sodelovali. Dodal je še dve želji. Vsaka družina naj bi na leto kupila vsaj eno slovensko knjigo. Saj če ne bomo brali, nas bo pobralo. Druga želja pa je bila, da bi Slovenci še naprej sodelovali tako, da bi se vsaj enkrat mesečno na sestanku zbrali, kjer bi obravnavali vsakdanje težave.

Če nas že ni tako veliko, pa naj bi pokazali, da smo vsaj 'gosti'.

Polde Cverle

Zahvala ob zlati maši

Imam prijetno dolžnost, da se **zahvalim vsem**, ki so kakorkoli sodelovali pri moji zlatomašni slovesnosti v Eisdenu.

Najprej **hvala Bogu** za milost duhovniških let in za Njegovo potrpežljivost z menoj.

Posebna zahvala gre vsekakor **našim pevskim zborom**. Posrečena je bila misel, da bosta "Slomšek" in "Zvon" za to priložnost skupaj zapela Tomčevo III. mašo. Pridno sta vadila, najprej vsak zase, nazadnje pa skupaj v Belgiji in na Nizozemskem. Občudujemo njuno težnjo po kakovosti ter vztrajnost in ljubezen, s katerima sta se bližala temu cilju. Pokazala sta **zrelost in velik čut** za kulturno odgovornost. Meni ter vsem poslušalcem sta "Slomšek" in "Zvon" napravila veliko veselja, v očeh tujih poslušalcev pa sta nas predstavila v izjemno častni luči.

Hvala za odličen nastop naših pevcov tudi pri sprejemu v dvorani. Tu se je "Slomšku" in "Zvonu" pridružil še "Naš dom" in nam lepo zapel nekaj narodnih in nabožnih pesmi. Znova smo začutili, kakšno pomembno vlogo igra v našem življenju slovenska pesem. Ljudje nas poznajo kot malo skupino, zato se ne morejo načuditi močnim in kvalitetnim zborom. G. Rode ima le prav, ko pravi, da **smo "gosposki" narod**.

Pevskim zborom se je v dvorani pridružila tudi **Slovenska folklorna skupina** iz Nizozemske in nam predstavila nekaj narodnih plesov. Ponosni smo na našo mladino. Bog jo živi!

Hvaležnost dolgujemo prirediteljem slovesnosti, pri kateri so sodelovali zastopniki vseh naših društev. Zelo so se potrudili. Ljudje so velikodušno pomagali. Spet smo lahko videti, da je v naših vrstah veliko dobrega. Lepo jamstvo za prihodnost!

Tudi na kuhinjo ne smemo pozabiti, saj je bilo tam največ dela. Naše dobre gospe so vse očistile, napekle potice in druge dobrote, da smo mogli gostoljubno postreči številnim gostom. Kuhinja igra v vsaki skupnosti pomembno vlogo. Toda je že tako in bo verjetno tudi ostalo, da se nesebično žrtvujejo vedno iste osebe. Naj

dobre gospe vedo, da jih imamo za zelo dragocene sodelavke. Iskrena zahvala! Ne naveličajmo se dobro delati!

Gospa Lenčka Sodnik je s sodelavkami z umetniškimi čutom lepo okrasila cerkev in dvorano. Iskrena hvala vsem!

Hvala papeškemu nunciju, **msgr. Morettiju**, in obema slovenskima veleposlanikoma v Bruslju, **g. Jaši Zlobcu** in **dr. Borisu Cizliju** z gospe-ma, ki so naše slavje počastili s svojo navzočnostjo. Nuncij je prinesel pozdrave Svetega sedeža, ki jih je navzočim prebral **msgr. Anton Ilc**. Pozdravne besede je nuncij spregovoril v slovensčini.

Hvala **g. škofu Metodu Pirihu**, ravnatelju pastore med izseljenci, za pozdravno pismo, prebral ga je **g. Janez Pucelj**, predsednik Zveze izseljenških duhovnikov, diakonov in pastoralnih delavcev v Evropi. Hvala pastoru **Čretniku** za zlatomašni nagovor in sobratom iz Belgije in Nemčije za prijazno navzočnost.

Hvala vsem, ki so molili, da bi bil ta jubilej Bogu v čast, ljudem pa v veselje in spodbudo.

Iskrena hvala, sestre in bratje, za čestitke, darove in udeležbo.

Mislite si lahko, da sem pri zlati maši mislil na svojo novo mašo pred 50 leti na Vetrinjskem polju, ko sem **novomašni blagoslov** dal možem in fantom in mnogim drugim, ki so v naslednjih dneh bili z zvijačo poslani v mučeniško smrt na Teharje, v Kočevski rog in drugam.

Česa takega človek ne more pozabiti. Ta dogodek me je zaznamoval za vse življenje.

Lahko rečem, da sem tem žrtvam ostal zvest 50 let. Nisem molčal! Ljudje vedo. Vedo tudi zastopniki enoumja. Vedno in povsod sem branil čast naših mož in fantov.

Sem za pošteno spravo, toda ta ni mogoča brez popolne resnice in pravice.

"Prazniki so hitro mimo. Kaj bo po njih ostalo v našem življenju?" Zdi se, da se je s tem praznikom v naših vrstah nekaj premaknilo. Komu koristi razdvojenost, ki nas muči zaradi preteklega enoumja v domovini?!

Upam, da bomo odslej bolje razumeli: "Kako prijetno je, če bratje prebivajo skupaj!"

Na to smo mislili vsi, ko smo v polni dvorani na koncu kulturnega programa pri recepciji stoje in gromko zapeli:

*"Nazadnje še, prijat'li,
kozarce zase vzdignimo,
ki smo zato se zbrat'li,
ker dobro v srcu mislimo.*

Dokaj dni

naj živi

Bog, kar nas dobrih je ljudi!"

Vinko Žakelj

francija

AUMETZ - MOUTIERS

V ponedeljek, 24. aprila, smo v Moutiersu pokopali našega dragega **g. Antona Jereba**. Dočakal je 89 let. Bil je zadnji še živeči od 13 otrok.

Doma je bil iz Medvedjega Brda, župnija Rovte. Kot toliko drugih Slovencev iz tamkajšnjih krajev je moral iti po svetu. 1929. leta je prišel v Francijo in se s svojimi kolegi nastanil v Moutiersu, ker so tam dobili delo v rudniku železove rude. Leta 1932 se je poročil z **Marijo** (Goričanko), s katero sta imela dva sinova: **Miroslava** in **Milana**.

Življenje ni bilo lahko. Delo v rudniku je bilo trdo, težko, toda v družini je vladala vzajemnost, vernost in ljubezen, zato je še kar šlo, dokler ni v letu 1974 prišlo do nesreče; pred njihovo hišo je avto do smrti povozil ženo Marijo. Na moža in sinova, ki so izgubili zvesto ženo in dobro mamo, je padla velika žalost, prav tako na sorodnike. Toda treba je bilo živeti naprej. Vsi trije, oče in sinova, so se še bolj povezali in se imeli še raje. Vedeli so, da drug drugega potrebujejo in so si pomagali. Bili so, kakor rečemo, vsi za enega in eden za vse. Sinova sta za očeta lepo skrbela in pazila na njegovo zdravje. Tudi do svojih rojakov Slovencev so bili odprti. Udeleževali so se prireditev, prihajali so na miklavževanje in na koncer-

te pevskih zborov v Aumetz in drugam. V hiši je od zmeraj vladala slovenska miselnost. Tako oče kot mati sta bila pokončna Slovencev.

Na pogreb so prišli tudi sorodniki iz Slovenije. Skupaj z njimi smo zapeli Lepa si, lepa si, roža Marija, ki je nadomestila Antonovo še bolj priljubljeno Marija skoz' življenje voditi srečno znaš.

Velikonočni prazniki v slovenski župniji v Parizu

Letošnja priprava na velikonočno skrivnost je bila v naši skupnosti zelo bogata. Že ves postni čas je v cerkvi svete Terezije, kjer se pariški Slovenci zbiramo pri nedeljski maši, vladalo občutje zbranosti in iskrene priprave na vstajensko veselje. Duhovno obnovo je letos vodil lazarist **Tomaž Lavrič**, argentinski rojak, ki je več let deloval v Kanadi, zdaj pa skrbi za duhovno hrano v Šentjakobu ob Savi. Na cvetno nedeljo nam je govoril na temo Pojdimo naproti našemu Bogu z veseljem upanjem. Številne udeležence je snov izredno privlačila; trdno upanje je v današnjem času prava milost za kristjana, ki se ne sme ukloniti pod težavami, čeprav se te zdijo še tako nepremostljive: Cerkev je vendar zgrajena na Kristusu - Bogu. V dvorani Slovenskega doma je po

nagovoru bil blagoslov zelenja in kratka procesija v cerkev. Obredov med velikim tednom se je udeležilo presemetljivo veliko ljudi. Na veliki četrtek je g. Mavrič nadaljeval razmišljanje na temo Po rokah duhovnika se spreminja kruh v novo življenje. Po spominu na zadnjo večerjo smo se v molitvi zbrali pred božjim grobom, ki sta ga kot vsako leto čudovito pripravila **dr. Janez Zorec** in **g. Jean Burian**. Z nagovorom Kristus nam s svojim trpljenjem vrača življenje nas je g. Mavrič vpeljal v spokorno ozračje velikega petka in nas utrdil v prepričanju, da so težki in boleči trenutki v našem zemeljskem bivanju uvod v novo življenje. Radostno pričakovanje velikonočne skrivnosti se je odražalo v zadnjem nagovoru na veliko soboto: Krstna voda prebuja novo življenje. Vstajenska maša je bila v slavnostno, a v obenem toplo domače okrašeni cerkvi res izraz upanja in veselja ter vere v vstalega Kristusa. Sledil je blagoslov velikonočnih jedi, ki so jih verniki po stari slovenski navadi prinesli pred oltar. Zdelo se nam je, da obhajamo vstajensko veselje na domačih tleh.

G. Tomažu Mavriču se prisrčno zahvaljujemo za globoke in doživljene misli, našim duhovnikom pa dolgujemo iskren Bog plačaja, da so nam

(München) Dekliški pevski zbor na kulturnem večeru (LIPA München)

omogočili tako bogato duhovno obnovo in nas združili ob prelepih velikonočnih obredih.

BRUAY

Na veliko soboto je bil med obredi krščen g. **Ivan Rotar**, sin gospe **Laurence Rotar** ter vnuk g. **Jankota Rotarja**, ta je zvest slovenski skupnosti, in gospe **Irene Rotar**, ta nam veliko pomaga pri slovenskem misijonu v Mericourt. Kakor je za vsako družino rojstvo otroka velik dogodek, tako je tudi "drugo rojstvo" po sv. krstu res velika čast za župnijo in njeno občestvo. To je veliko upanje za župnijo, saj se tako podaljšuje "narodna župnija" v tujem svetu. Med sobotnimi velikonočnimi obredi je mali Ivan v krogu prijatelj in z g. **Silvestrom Česnikom** mirno gledal in se z velikimi očmi oziral na gorečo velikonočno svečo. Župnijsko občestvo iz Bruaya se je veselilo novega člana. Po sv. maši in krstu smo šli k Rotarjevim in se še dolgo ob naloženi mizi veselili tega lepega dogodka. Vsem skupaj, posebno pa malemu Ivanu želimo, da bi dobro rasel v krogu domačih in bil v veselje vsej Cerkvi.

Srečanje v Chilleurs-aux-Bois (Loiret)

Kot vsako leto smo se tudi na velikonočni ponedeljek spet srečali z verniki v Chilleurs-aux-Bois (Loiret). **Prelat Nace Čretnik** in župnik **Silvester Česnik** sta pred sv. mašo spovedovala, med sveto mašo pa pod vodstvom prelata Čretnika molila za dobro vseh ljudi v Loiretu. V tem delu Francije je še vedno veliko Slovencev. Po slovesnem blagoslovu smo se srečali v dvoranci ob dobrem kosilu in pristnem francoskem vinu. Med obedom smo se veliko pogovarjali in proti koncu veselo prepevali slovenske pesmi daleč v popoldanske ure. Vsi si želimo, da bi se še mnogo let tako lepo imeli.

Pomladansko srečanje v Parizu

Vsako leto Društvo Slovencev v Parizu pripravi prvomajsko srečanje z glasbo in večerjo. Letos je lepo igral in prepeval "Sončni duo" iz Ljubljane,

ki ga je povabil g. **Marijan Kurent**. Pred proslavo smo imeli z mladino, ki študira v Želimirju, sv. mašo v kapeli svete Terezije pod vodstvom salezijskega duhovnika g. **Janeza Vodiča**, ki nam je med sveto mašo v lepi homiliji prikazal delo kristjana v svetu in njegovo poslanstvo. Mladina nam je ob kitarski spremljavi prepevala slovenske velikonočne pesmi. Hvala vam, mladi, da se še vedno zanimate za Boga, Cerkev in narod. Po sv. maši smo imeli v kapeli koncert mešanega pevskega zbora **REVOZ** iz Novega mesta pod vodstvom gospe **Cvetke Hribar**. V ritmu njenega vodenja je zbor s prijetnimi in harmoničnimi glasovi prepeval pesmi: Dober večer, Žanjice, Kovač, Kje so moje rožice in Dekle, to mi povej! V uvodu in med pesmimi nam je s prijetnim in živahnim glasom prebiral globoke misli g. župnik **Ciril Plešec** iz Šmihela pri Novem mestu. Na koncu je bilo veselo in lepo ploskanje, ki je grelo srce pevcem in vsem navzočim. Predsednik Društva Slovencev v Parizu g. **Janez Ložar** se je vsem lepo zahvalil za tako bogat kulturni večer.

Nato smo šli v dvorano slovenskega doma, kjer smo se spet zbrali pri kulturnem dogodku. Z lepim uvodom in prijetno besedo je g. dr. **Andrej Capuder** odprl razstavo slikarke gospe **Jelke Kupec** in gospe **Jožice Škof**. Ob njunih slikah se človek lahko sprehaja po slovenski naravi v taki obliki, kot je za izseljenca naša lepa Slovenija. Razstava bo v slovenskem domu do 10. junija. Potem nam je zaigral Sončni duo iz Ljubljane, da je pomladanska proslava zazvenela v ritmu slovenskega večera. Pri bogato obloženi mizi in ob dobrem vinu ter prijetni glasbi so marsikateri človeka zasrbele pete, da je vstal od mize in se zavrtel. Mnogi ljudje so dejali: "Večer, ko se prijateljsko zberemo skupaj in se obogatimo duhovno in kulturno, je lep. Vsem, ki so pripravili ta večer pod vodstvom g. Janeza Ložarja, se zahvaljujemo. Bog vam povrni!"

LENS - PAS-DE-CALAIS

Sedemdeset let je doba našega živ-

ljenja, osemdeset če smo krepki. Tako nekako se izraža svetopisemski pisatelj o starosti. Ta leta je krepko presegla gospa **Franciška Podlenšek**, ki je 1. maja končala zemeljski tek svojega bivanja v 98. letu življenja. Rojena je bila leta 1897 v družini Golob v Hrastniku, na sever Francije pa je z možem prišla med prvimi okrog leta 1923. Mož je leta 1942 izgubil življenje v rudniški nesreči in tako je sama ostala s štirimi hčerkami in sinom. V zadnjem času je živel pri svoji hčerki v Lensu, kjer je tudi umrla. Za veliko noč je po rokah slovenskega duhovnika g. Silva Česnika prejela sv. spoved, obhajilo ter bolniško maziljenje. Od nje smo se poslovili v četrtek, 4. maja 1995, popoldne s pogrebno mašo in pogrebnim obredom v cerkvi sv. Avgušтина v Vendin le Vieilu. Od tam pa so jo domači, prijatelji in znanci s slovenskim duhovnikom **Martinom Reteljem** pospremili na tamkajšnjo božjo njivo. V svojem dolgem življenju je prav gotovo imela veliko lepih in težkih trenutkov, za vse naj bo poplačana z življenjem v Bogu, njenim domačim pa želimo upanje in tolažbo od mrtvih vstalega Kristusa.

CHATEAUREUX (Indre)

Na binkoštni (risalski) ponedeljek, 5. junija, se bomo spet zbrali k skupni slovenski sveti maši ob 10. uri. Povabite vse rojake in njihove družine.

PARIZ

11. junij 1995 bo ob 10. uri v kapeli svete Terezije sv. birma, zato popoldne ob 17. uri ne bo maše. Že zdaj mislite na to, da boste lahko prišli na ta za našo župnijsko občestvo in za družine birmancev lep dogodek. Birmoval bo g. **škof Alojzij Uran**. Po sv. maši bomo imeli vsi skupaj kratko srečanje z g. škofom v dvorani slovenskega doma v Châtillonu. Naj bi bil ta dan za nas vse bogat in lep. Povabite vse vaše znanke in prijatelje!

18. junija 1995 bo sklep šole in verouka. Po sv. maši bo v dvorani slovenskega doma kratka proslava. Otroci nam bodo v besedi in dejanju

prikazali, kaj so se lepega naučili v tem šolskem letu. Vsi lepo vabljeni!

Svete Višarje

Svet slovenskih
krščanskih izseljencev
v Evropi
vabi na

7. višarko srečanje

6. avgusta 1995.

Ob 8. uri romanje na

Sv. Višarje iz Žabnic,

med potjo križev pot.

Ob 12. uri maša na Višarjah,
mašuje škof Metod.

MÉRICOURT

15. avgusta 1995 bo vsakoletno srečanje v Loretu (škofija Arras). Sveta maša bo ob 10. uri. Pred sveto mašo bo spovedovanje. Marija nas vabi, naj pridemo k Njej in molimo za zveličanje sveta. Na veliki šmaren prosimo Marijo, naj ostane z nami, mi se bomo na ta dan posvetili njej in njene-
mu Sinu Jezusu Kristusu. Povabite vse člane vaših družin in tudi vse vaše znanke in prijatelje. Marija nas čaka kot Mati vseh ljudi.

NICA

V nedeljo, 2. aprila, nas je obiskal veleposlanik Republike Slovenije v Parizu **dr. Andrej Capuder**. Obiska smo bili zelo veseli, saj je prvič, da je v ta konec Francije prišel na obisk kdo z naše ambasade. Z nami se je v kapeli pri Don Bosku udeležil slovenske maše, ki jo imamo ob 10. uri. Po maši smo se zbrali v prostorih zavo-
da, kjer nas je g. veleposlanik nago-
voril in nas seznanil s položajem v Sloveniji. Glede prihodnosti je bil optimističen. Povabil nas je, naj pišemo na ambasado, če imamo kako vpraša-
nje ali težavo. Čas je v prijetnem pogovoru hitro minil. Preselili smo se v obednico, kjer so nam pripravili kosilo. Veleposlanik pa nas je moral zapustiti že popoldne ob 2. uri, ker je imel letalo za Pariz.

Vsem želimo vesele počitnice in naj vas Bog spremlja, kjerkoli boste pre-
življali vaš zaslužen počitek. Na svi-

(Darmstadt) Najzvestejši farani pri blagoslovu jedil

denje v septembru!

Vaši duhovniki

Silvester Česnik

nemčija

BERLIN

Velikonočno praznovanje

Pred enim letom je **gospod Maršič**, župnik iz Veržaja, skupaj z **g. Žerjavom** vodil misijon v Berlinu. Letos pa je na tiho nedeljo pripravljali vernike na velikonočne praznike. Od četrtka do nedelje se je srečeval s člani župnijskega pastoralnega sveta, mladino, pevci in s skupino otrok.

Med srečanjem s skupino otrok je gospod Maršič pritegnil k sodelovanju tudi starše, ki so sodelovali v raznih igrah in bili pravi "majhni" otroci. Srečal se je tudi z mladino. Na njihovo življenjsko pot jim je položil nekaj misli: "Ni se težko pogovarjati o avtomobilih ali nogometu, o delu in svoji ljubezni, težko pa se je odpreti pred drugim. Morda pa je še težje analizirati svoje življenje, ker bi morda morali kako stvar spremeniti. Še težje je iskati najtrdnější in večni temelj, ki ga lahko da samo iskren in življenjski

odnos z Bogom."

Na koncu je gospod Maršič tako ovrednotil velikonočno duhovno pri-
pravo:

"Vsa skupnost je ob liku grešnice, ki jo pridejo tožit pred Jezusa, razmiš-
ljala, da ne smemo iskati slabosti in grehov drugih, saj na slabih temeljih ne moremo zidati ničesar dobrega. Ob tej svetopisemski pripovedi smo ugotavljali, da lahko mečejo kamenje in očitke v druge tisti, ki so sami brez greha. V svoji človeški naivnosti in napuhu se, žal, vedno najdejo tudi taki."

Tako je tudi naša velika noč bila lepa, mirna in doživeta, čeprav z manj obiskovalci kakor navadno. Toda to je razumljivo, saj so mnoge družine odpotovale v Slovenijo na počitnice.

Martin Horvat

FRANKFURT

Mladinske pevske skupine Slavček iz Šentvida pri Stični nismo poznali, dokler se nismo z njenimi člani srečali ter jih kar dva dni poslušali in doživljali njihovo mladostno vnemo in visoko pevsko kakovost. K nam so prišli v soboto, 29. aprila, popoldne. Časa je bilo ravno še toli-
ko, da so si ogledali letališče, nato so jih gostitelji - **Flajšman, Novak,**

Pustovrh in Rosenstein - odpeljali na svoje domove. V nedeljo, 30. aprila, so peli pri vseh slovenskih mašah na našem območju, čeprav ni bilo veliko obiskovalcev. Povsod so zapeli, kot da jih posluša stoglava množica. Tisti rojaki, ki niso natančno prebrali naših oznanil in zato niso prišli k slovenski maši, naj se nikar ne zgovarjajo na druge - sami so krivi, če so zamudili enkratno doživetje. Kapela v Darmstadtu, pa tudi bolnišnična cerkev v Mainzu najbrž še nista doživeli tako mogočnega petja.

Sredi popoldneva, ko so želodci že pošteno krulili, smo se okrepčali na slovenskem pikniku, ki ga vsako leto priredi društvo Sava. Za kosilo je širokosrčno posegel v žep gospod **Rutar**. Ko je **godec Marko** raztegnil svoj meh, se je zaslišalo šušljanje: "Hitro ga pobarajmo za naslov, ta nam bo še kdaj prav prišel." Ko se mu je z basom pridružil še naš rojak **Mirko**, ju je bilo kar težko ustaviti in razdružiti. Toda čas nas je priganjal k slovenski maši v cerkev Marijinega Srca. Tudi ta moderna cerkev, ki ni prav posebno akustična, je odmevala od mladih glasov.

Ponedeljek, prvi maj, ni bil ravno najprimernejši dan za ogled mesta, kajr je bilo marsikaj zaprto, pa še zrak

je postal precej meglen, tako da smo sprva oklevali, ali se sploh splača iti na enega najvišjih stolpov v Evropi. Medtem ko smo si v Palmengartnu ogledali rastlinje in drevesa z vseh zemeljskih območij, se je nebo le začelo nekoliko vedriti in nas zvalilo na stolp. Pogledati z višine 220 metrov je bilo enkratno doživetje. Dva sta preizkušala svoje živce in še bolj živce drugih, ko sta se drznila uleči se na šipo. Najbrž fotografski posnetki ne bodo pokazali prave razsežnosti njunega drznega podviga, čeprav šipa gotovo zdrži take preizkuse. Vendar nikoli se ne ve in kakšen "če" se vedno lahko prikrade.

Višek njihovega obiska je bil začetek šmarnične pobožnosti. Fantje so po maši pri oltarju peli litanije ter nato vsi skupaj, delno pa tudi ločeno fantje in dekleta zapeli na koncertu v dvorani. Vsi, ki nam je uspelo prebiti se skozi prvomajsko gnečo, smo bili navdušeni in hvaležni šentviški mladini za dva prelepa dneva. Čeprav jih je nato čakala naporna vožnja domov, se jim ni prav nič mudilo in so tudi po koncertu poskrbeli za veselo razpoloženje. Nekoliko zaskrbljen je bil le šofer avtobusa, saj se je bal, da jih ne bo mogel vso noč spraviti v avtobus,

še zlasti ker so se hoteli še popeljati z vrtoglavih vlakcem in drugimi akrobatskimi vrtljaki. Končno je vsak prišel vsaj nekoliko na svoj račun. Pozno zvečer pa smo se poslovili in jim zaželeli srečno vrnitev domov.

Janez Modic

INGOLSTADT MIBA '95

MIBA je srednjobavarski sejem, ki ga v Ingolstadtu prirejajo že vrsto let. Ob tej priložnosti so zaželeni gostje tudi naši rojaki - **člani plesne skupine**, ki se trudijo predvsem z dobro voljo ohranjati slovensko kulturno izročilo.

Današnja plesna skupina, katere člani so že preizkušeni v zdomstvu, saj ga doživljajo že vsaj 20 let, šteje 11 članov. Pred leti so bili nagovorjeni, da bi bilo lepo, če bi intenzivneje sodelovali pri raznih aktivnostih, ki jih prireja mesto Ingolstadt. Najprej so si narodne noše sposodili pri sosednji slovenski misiji v Augsburgu. Ker pa je bila potreba večja in interes dovolj močan, so se odločili, da si jih **sami priskrbi**jo. Začeli so z enim parom, nato pa se je zadeva počasi razvijala, dokler se ni zbralo že **pet parov in muzikant z gumbno harmoniko**. Kmalu so ugotovili, da bi svoje poslanstvo lahko razširili in poživili, če bi se naučili nekaj narodnih plesov. Začetek je bil težak. Svoj repertoar plesov so počasi povečevali. Sledilo je tudi nekaj premorov, vendar vsaka stvar, ki počasi raste, se dodobra ukorenini in potem rojeva dobre sadove. Vodi jih **gospa Ida**, ki si je nabirala izkušnje že v mladosti, saj je v domovini plesala narodne pleske.

Zadnjo priložnost za nastop so imeli na odprtju srednjobavarskega sejma (MIBA) v začetku aprila. Nastopili so na razstavnem prostoru slovenskih razstavljalcev. Obiskovalci sejma so jih z **navdušenjem sprejeli** in njihov nastop nagradili z **burnim aplavzom**. Nato pa so mnogi z zanimanjem opazovali lepo slovensko (gorenjsko) narodno nošo.

Murska Sobota je že vrsto let pobratena z Ingolstadtom, zato je tudi reden gost na vseh večjih prireditvah. Člani plesne skupine so z žalostjo

(Frankfurt) Zbor "Slavček" med koncertom v dvorani

ugotovili, da je pomurski razstavni prostor letos pripravljen skromnejše in z manj ljubezni kot vsa leta do zdaj. Čutili so se prizadete, saj smo **zdomci prvi ambasadorji slovenske države**. Taka malomarnost pa nas boli, saj je ta slika o nas izkrivljena in drugačna, kot nas poznajo naši sodelavci, prijatelji... Mnoga podjetja in obrtniki iz domovine le s težavo pridejo na podobne sejme, tukaj pa se ta možnost tako na lahko spušča iz rok.

Veseli smo, da so med nami rojaki, ki se zavedajo, kako potrebno je gojenje narodne kulture in zavedanje lastnih korenin. Želimo jim veliko uspehov in predvsem neizmerno veliko dobre volje.

Bogdan Pavalec, SKM Ingolstadt

MÜNCHEN

V Tegernseeju blizu Münchna je umrl **dr. Lojze Grzetič**. Velik del svojega življenja je preživel kot emigrant v Argentini. Naselil se je v Barilochah v Andih, ker je tako rad imel gore. Znan je bil kot zelo dober zdravnik. Veliko je delal, ni pa obogatel, ker obubožanim domačinom ni računal. Zadnja leta je preživel na Bavarskem. Na srečanje s svojim Gospodom, ki mu je služil vse svoje življenje z najboljšo voljo, se je lepo pripravil. Ženi, hčerama in sinu naše iskrene sožalje.

Večina naših ljudi gre za praznike domov, da se naužije domačnosti in da jih tujina preveč ne utruji. To pa se pozna na naši župniji. Na cvetno nedeljo nas je bilo še veliko, za veliki teden pa bolj malo. Sveto tridnevje, vstajensko mašo in velikonočni ponedeljek smo imeli v župnijski kapeli. Na belo nedeljo je bilo spet živahneje. Po maši se kar nismo mogli raziti.

Obvestila Waldkreiburg

Maše so ob 19. uri do konca septembra: 3. in 17. junija, 1. in 15. julija ter 2. in 16. septembra.

Rosenheim

V Rosenheimu bodo maše kot običajno ob 11.15:

11. in 25. junija, 9. in 23. julija ter 10. in 24. septembra.

Od maja do konca avgusta bodo

maše ob 17.30 kot vedno v cerkvi Svetega Duha blizu Marienplatzu. Potem spet ob 16.30. Maše v župnijski kapeli bodo vsakokrat ob 19. uri, 2. junija z molitveno uro na čast Srcu Jezusovemu. V četrtek, 15. junija, zapovedan praznik presvetega Rešnjega telesa. V petek, 23. junija, nezapovedan praznik Srca Jezusovega.

7. julija, 4. avgusta in 1. septembra, prvi petki v mesecu. V torek, 15. avgusta, zapovedan praznik Marijinega vnebovzjetja.

Od petka, 7. julija, zvečer do nedelje, 9. julija, opoldne bo duhovna obnova za vse farane v Pollingu pri Weilheimu. Vodil jo bo priznani teolog **p. dr. Vinko Škafar**. Prijave sprejemamo do konca junija. Za bivanje prispevajo odrasli 100 mark na osebo, mladina do 18. leta pa po 50 mark.

V soboto, 15. julija, bo šolski izlet ob lepem vremenu v gore, ob dežju pa v solni rudnik pri Berchtesgadnu. Naročena sta dva avtobusa, tako da se lahko še drugi pridružijo, kolikor bo prostora.

Poročilo o kulturnem večeru

Po uspelem pustovanju smo kmalu začeli pripravljati kulturni večer v počastitev slovenskemu kulturnemu

prazniku. Ta uspešna kulturna prireditev je bila 11. marca v Grünwaldu - predmestju Münchna - v prostorih Freizeitparka, ki ustrezajo skoraj vsem pogojem društva.

Slovesnost je bila povezana z besedo, recitacijami, pesmijo in glasbo. Zbralo se nas je okrog 150 članov in prijateljev LIPE, med nami pa so bili tudi povabljeni visoki gostje: generalni konzul **gospod Andrej Grasselli** z ženo - slovenski župnik v Münchnu **gospod Marjan Bečan** - predsednik SSK Konference za Nemčijo **gospod Feliks Tavčar** in cenjeni novomeški župan **gospod Franci Koncilija**, njega smo bili še posebno veseli, da je žrtvoval čas za naše društvo. Žal niso bili navzoči nemški gostje, ki so bili uradno zadržani.

Po pozdravnih besedah predsednika društva **gospoda Lojzeta Grojzda** so pomen kulture lepo orisali vsi omenjeni visoki gostje. Novomeški župan nas je razveselil z darovi iz dolenske metropole Novega mesta in izrazil željo za medsebojno povezanost. Prav kultura naj bi bila močna vez med nami - žal nas je moral takoj po programu zapustiti, ker ga je drugi dan čakala nova naloga. Hvala.

Gospa Simona Beguš, referentka

(Stuttgart) Na srečanju mladih v Rot an der Rotu ni manjkalo glasbe in dobrega razpoloženja.

(Oberhausen) Pokojna Erika Žmavc in Tomaž Zienert

za kulturo in vztrajna moderatorka, je z lepim uvodom in opisom Prešernovega življenja začela proslavo. Sledili so nastopi zakoncev **Mihe in Marjane Klavara**, recitacije **Anje, Daniele, Martine, Ane, Monike in Mojce** ter recitacije nemških pesmi gospoda Bernda Sieberlinga. Nastopili so še muzikanta samouka **Aleksander in Janez**, Simona Beguš z lastnimi pesmimi in predsednik, ki je govoril o pomenu kulture v društvu LIPA. Za konec smo slišali zelo lepo petje dekliškega zbora, sestavljajo ga **Melita, Vesna, Majda, Karin, Mateja, Kristina, Nataša, Veronika in Lucija**, pod vodstvom gospe **Marjance Bolčina**. Podpredsednik društva gospod **Edi Gajšek** je povedal še nekaj obvestil in predstavil načrte. 24. in 25. junija je predviden dvodnevni izlet v Slovenijo, udeležili se bomo izseljenškega srečanja na Brezjah in slovesnosti v počastitev 50. obletnice konca vojne. Obisk bomo pripravili skupaj s slovensko župnijo v Münchnu. S podaritvijo vrtnic zvestim materam in dekletom v društvu in z LIPINO himno "Münchenska Lipa" smo sklenili lepo pripravljen program. Večer smo še nekaj uric nadaljevali po domače ob kozarčku in s pesmijo.

Pohvaliti moramo vse, ki so pomagali pri pripravi, krasili, vodili program, kuhali, stregli in pospravljali, s svojo

pripravljenostjo in pridnostjo nosijo v srcih bisere vseh vrednot - to je ljubezen do bližnjega in do domovine. Ponosni smo lahko, da vztrajamo pri ohranjanju te kulturne dediščine in prispevamo k lepoti slovenskega obraza.

Grojzdek

OBERHAUSEN

V juniju sta pred nami dve veliki prireditvi: **binkoštno srečanje in birma**. Kot po navadi bomo imeli binkoštno srečanje na binkoštno nedeljo - letos 4. junija - v Bottrop - Kirchhellen v Bernd-Schnock-Halle. Ob 15. uri bo sveta maša v cerkvi sv. Janez Krstnika, ob 17. uri pa kulturni program z gosti iz Slovenije. Za veselje in družabni večer bo poskrbel Kvintet Otta Lesjaka iz Hildena. Sodelavci bodo pripravili bogat srečelov, dobre jedi in domačo kapljico. Vabljeni!

Prav tako vabimo vse rojake v nedeljo, 18. junija, na slovensko sveto birmo v Krefeld, ta bo ob 11.15 v cerkvi sv. Martina, Ispelstrasse. Obiskal nas bo **g. škof msgr. Metod Pirih**, narodni ravnatelj za slovensko zdomstvo in izseljenstvo, kar pomeni, da v imenu Slovenske škofovske konference nosi odgovornost za slovenske župnije po vsem svetu. To je za našo župnijo velik praznik, saj je pastoralni obisk namenjen vsem faranom. Zato vabimo vse slovenske kristjane daleč naokrog, da se v velikem številu zberejo ob svojem škofu. Po birmi bo tudi priložnost za pogovor o slovenskih izseljenških vprašanjih. Srečanja s škofom se vsi veselimo.

Slovesnost prvega svetega obhajila je na območju naše župnije obhajalo več slovenskih otrok. Ker otroci nimajo veliko stika s slovenskimi verniki, je razumljivo, da obhajajo to slovesnost v krogu nemških prijateljev.

V svojih molitvah se radi spomnimo naših prvoobhajancev in birmancev prav posebno še staršev in botrov, da bi dajali dober zgled svojim otrokom v veri in ljubezni do slovenskih navad in jezika.

Konec aprila je slovensko skupnost v Oberhausnu prizadela žalostna novica. V prometni nesreči sta izgubi-

la življenje dva mlada človeka - **Erika Žmavc**, hči naših zvestih sodelavcev **Gretke in Konrada Žmavc** iz Oberhausna, in **Tomaž Zienert**. Ta družina je ena izmed najbližjih sodelavcev in dobrotnikov tukajšnje slovenske skupnosti. Kolikokrat so nam priskočili na pomoč; kadar smo imeli goste, so jih tako lepo sprejeli in imenitno gostili. Skorajda ni srečanja, na katerem Gretka in Konrad ne bi bila navzoča. Tudi vsi trije njuni otroci so prihajali večkrat s starši na srečanja in k božji službi. Eriko (34) in njenega prijatelja **Tomaža Zienerta** (29) smo pokopali 2. maja v Oberhausnu - Sterkrade. Kljub delavniku se je k pogrebu zbralo lepo število Slovencev. Vsi člani Slovenske katoliške misije izražamo sožalje družini Žmavc in podporo krščanskega upanja na večno življenje. Vsak si lahko misli, kako velika je stiska očeta in matere, ko stoji ob odprtem grobu svojega otroka. Še tako trd človeški značaj to slovo premaga in solza se sama utrne. Kako kruto mora biti slovo šele za tistega, ki ne more upati in verovati v večno življenje. Vera prav gotovo krepi Gretko in Konrada, "saj križ na grobu govori, da srečamo se v večnosti".

Naj vas opomnimo na nekaj dogodkov, ki so pred nami po počitnicah.

Slovensko romanje v Kevelaer bo letos v nedeljo, 1. oktobra. Med nami bo pomožni škof essenske škofije **g. Franz Grave**. Maša bo ob 11.00. Do zdaj smo romali v Kevelaer vedno zadnjo nedeljo v septembru, letos pa je malo kasneje. Od letos naprej bodo torej romanja k Mariji v Kevelaer **prvo nedeljo v oktobru**.

Družinsko srečanje v Baasemu bo od 10. do 12. novembra. Na srečanje vabimo še prav posebno družine letošnjih prvoobhajancev in birmancev. Prijavite se čim prej, ker je število udeležencev omejeno.

Vsem župljanom želita diakon in župnik vesele počitnice in dopust v Sloveniji med svojimi domačimi. V gorah in ob morju si naberimo novih moči za šolo in delo, ki nas, Bog daj, čaka.

d/s

STUTTGART

Na velikonočno praznovanje smo se tudi letos pripravili s spokornimi bogoslužji; z gospodom Demšarjem sva pred veliko nočjo veliko spovedovala.

Pred cevetno nedeljo je **g. Tone Novak** poskrbel za palice, nekaj pridnih otrok, mladih in žena pa je v Slovenskem domu naredilo več kot 50 butaric in prek 200 šopkov zelenja; župnija iz Sv. Lucije pri Portorožu nam je poslala še oljčne vejice. V Schwäbisch Gmündu in v Stuttgartu je bilo slavlje cvetne nedelje zelo doživeto. V Stuttgartu smo začeli z blagoslovom pred Slovenskim domom in v dolgi procesiji stopili v cerkev sv. Konrada. Za cerkev sv. Lucije smo zbrali skupaj s posebnimi darovi 900 DM. Iskrena zahvala vsem darovalcem!

Obrede velikonočnega tridnevja smo obhajali skupaj z nemškimi verniki; tudi pri blagoslovu velikonočnih jedil v Esslingenu in v Stuttgartu se nas je zbralo veliko, čeprav je večina rednih obiskovalcev slovenskega bogoslužja odšla za praznike v Slovenijo.

Na veliko noč je pri slovenski maši spremljala petje gospa **Polona Kordes**, preludije pa je zaigral njen mož **g. Štefan**, sicer organist in zbo-

rovodja v župniji sv. Nikolaja v Stuttgartu.

LJUBEZEN IN ŽIVLJENJE je bilo geslo letošnjega mladinskega srečanja v Rot an der Rotu. Zakonca **Bране in Dana Kogovšek** ter voditelj Katoliškega središča Slovencev po svetu, **g. Janez Rihar**, vsi trije iz Ljubljane, so mladim iz Berlina, Ingolstadta, Frankfurta in Stuttgarta posredovali svoje poglede na življenje, zakon in ljubezen.

V pogovorih po skupinah se je pokazalo, da mladi še vedno zelo cenijo družinsko življenje, zaupanje, zvestobo, jezikovno in versko pripadnost, povezanost ter iščejo prijatelje, ki znajo biti iskreni, velikodušni, pravični, urejeni...

Na tridnevnem srečanju tudi petja, športa in zabave ni manjkalo!

V nedeljo, 7. maja, po maši v Böblingenu in v Stuttgartu je pianist **Drago Ažman** z Jesenic priredil „Koncert cvetja“. V prvem delu se je pianist izkazal v klasični glasbi, tudi s svojimi skladbami, in s slovenskimi narodnimi pesmimi v klasični priredbi, v drugem delu pa je poslušalce navdušil z zimzelenimi melodijami in skladbami, ki jih je posnel na dveh kasetah. Poslušalci so izrazili zado-

voljstvo s ploskanjem in s prostovoljnimi darovi (Böblingen 300 DM, Stuttgart 400 DM); kupili so tudi nekaj kaset. Kdor je slišal njegovo glasbo in pozna njegovo življenjsko zgodbo, se je morda čudil, od kod mu toliko volje in poguma, saj je glasbo študiral slep na navadnih šolah, na glasbeni šoli pa učil klavir in harmoniko. Tudi poročil se je, a mu je že po treh letih - po porodu prve hčerke - žena umrla.

Njegove kasete so na razpolago v Slovenskem domu in jih lahko kupite (osebno ali po pošti) zase ali za lepo darilo in s tem pomagate slepemu pianistu pri nakupu pripomočkov, ki jih potrebuje za svoje delo.

V Böblingenu sva bila na pobudo dekanjskega sveta za tujce z **g. Zalokarjem** pri župniku župnije sv. Bonifacija, s katerim smo se dogovorili, da se bomo Slovenci po sv. maši lahko vedno srečevali v župnijskem domu. Tam bomo razdelili verski tisk, se pogovorili in nazdravili slavlencem. Zato bo na razpolago nekaj pijače, kakšno malenkost za pod zob pa naj bi prinesli slavlenci. Tako kot v Stuttgartu in še v nekaterih drugih krajih upamo, da bo kratko družabno srečanje tudi v Böblingenu vsem v veselje in zadovoljstvo.

Naše čestitke pošiljamo **družini Arnušiz Nörtingena**. V nedeljo, 30. aprila, so imeli dvojno slavlje: dopoldne je njihov **prvorojenec** prejel prvo sveto obhajilo, popoldne pa so h krstu prinesli njegovega **brata Gregorja**. Obema in vseh družini želimo obilo božjega blagoslova.

Slovenske maše junija, julija in avgusta:

Stuttgart: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 4., 11., 15. (SVETA BIRMA in 35-LETNICA slov. župnije v Stuttgartu), in 18. junija (PRVO SV. OBHAJILO), 2., 9., 16. in 30. julija, ter 6., 13. in 20. avgusta, vedno ob 15.30.

Böblingen: Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 1: 4. junija in 2. julija ob 10.00.

Schw. Gmünd: Sv. Jožef, Jozefstr. (nadaljevanje na strani 34)

(Švedska) Skupina slovenskih in hrvaških romarjev pred zgornjo lurško baziliko

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

• VSTAVI PREDLOGE:

Plečnikove mojstrovine hodijo obćudovat arhitekti ... vsega sveta. Plečnikova izvirnost je najbolj vidna zgradbi Narodne in univerzitetne knjižnice. Nekaj starih zidakov je vzdanih ... fasado knjižnice. Nihće ... Ljubljani ni verjel, da je ... malo cenjene opeke mogoće narediti toliko lepega. Površina hiše je razćlenjena ... navpićnicami. ... Dunaju si nihće ni predstavljaj hiš, oblikovanih ... kamnom.

• VSTAVI MANJKAJOĆE ĆRKE:

Pri teku na tisoć metrov sem se _vrstil na tretje mesto. Pri športni napovedi sem se _štel. Vsako leto se kak otrok _topi pri kopanju. Zbrala sem že ćez pe_to razglednic. Zobozdra-

vnica mi je i_pulila zob. O tem se mi ni ni_dar niti sanjalo. Hrup se je polagoma o__aljeval. Imel je bogate živ_en_ske izkušnje. Po njenem odhodu smo si kar o_ahnili.

• VSTAVI PRAVILNE OBLIKE:

Prebral sem (dva, knjiga). Oglušel je na (oba, uho). Podpisoval se je z (oba, ime). Po stezi sta mu (priti) naproti (sosedov, dvojćica). Pogovoril sem se s (stric, Matevć). Meta in Mojca sta se (spoznati) pred (dva, leto). Zaprl je (oba, okna). Na morju sem bil s (stric, Matjać).

• NAMESTO PODĆRTANE BESEDNE ZVEZE UPORABI GLAGOL:

Ućenec je v zadregi postal

rdeć. Dećek je konćno začel govorigi. Oće je postal jezen zaradi ocen. Dal mi je nasvet, naj veliko tećem. Ćasnikar mu je postavil vprašanje, kaj meni o ekologiji. Sliko je sam dal v okvir.

• ODKRIJ IN POPRAVI JEZIKOVNE NAPAKE:

Otroci, tećite do tistega drevesa! Navdušeno smo pozdravili obe zmagovalke. Pogovarjali smo se o njemu. Ćći jo ni več prepoznala. Mati rada govori o svojih otrokih. Nić ne vem o njemu. Se spomnete, kako je bilo? Vsaki dan se jezi name. Po noći sem v svoji sobi slišal ćudne glasove. Tu prićne novo poglavje.

• NAPIŠI VELIKO ZAĆETNICO, KJER JE POTREBNO:

valentin vodnik se je rodil v zgornji šiški pri ljubljani. poleg pesniškega dela je urejal prvi slovenski ćasopis ljubljanske novice, izdajal je tudi malo in veliko pratiko. najvećji vodnikov pomen je v tem, da je naš prvi slovenski umetni pesnik. odraščal je ob savi na ljubljanskem polju, njegov parnas je bil domaći vršac v julijskih alpah.

• VPRAŠAJ SE PO ODVISNIKU:

Kadar se zbudim, se najprej pretegnem. Odgovori, kadar si vprašan. Medtem ko ti lećiš, on dela. Poklići me, ko opraviš delo. Brć ko se zdani, so planšarji že na nogah. Prej ko delo opraviš, prej si prost. Kadar žvećiš, imej zaprta usta. Preden se lotiš dela, si pripravi orodje.

• DOPOLNI STAVEK V ZAHTEVANO PRIREDJE:

Tonćek ni znal plavati, (sklepalno) Plaćajte vozno karto, (loćno) Maja se je sezula

anton aškerc tujega goslarja poslednja pesem

Zapoj nam pesem novo,
življenja goslim daj!
Za kratek ćas veselo
popevko zaigraj!

"Globoko v duši moji
zakleta pesem spi;
a kaj bi šel jo dramit?
Naj spi do konca dni!

Kdor moć je, bolećine
najhujše nosi nem;
ne kaće jih po svetu,
ne kaće jih ljudem.

O domovini svoji
naj gosti bi začel?
O narodovi sreći
v slovo bi vam zapel?

Ne prášajte, kje narod
nesrećni moj živí,
kako o domovini
popevka se glasí...

Izzvénite mi strune,
umolkní ti moj spev!
Poslednje pesmi tiho
izgubi se odmev!"

(vezalno) Janez je napeto poslušal, (protivno) Krpan je prijel kobilico (vezalno) Ali delaj (ločno) Naj ti ne bo žal časa za učenje, (vzročno) Anica je bila pohvaljena, (vzročno)

REŠITVE:

• **PREDLOGI:** Plečnikove mojstrovine hodijo občudovat arhitekti z vsega sveta. Plečnikova izvirnost je najbolj vidna na zgradbi Narodne in univerzitetne knjižnice. Nekaj starih zidakov je vzdanih v fasado knjižnice. Nihče v Ljubljani ni verjel, da je iz malo cenjene opeke mogoče narediti toliko lepega. Površina hiše je razčlenjena z navpičnicami. Na Dunaju si nihče ni predstavljal hiš, oblikovanih s kamnom.

• **MANJKAJOČE ČRKE:** Pri teku na tisoč metrov sem se uvrstil na tretje mesto. Pri športni napovedi sem se uštel. Vsako leto se kak otrok utopi pri kopanju. Zbrala sem že čez petsto razglednic. Zobozdravnica mi je izpulila zob. O tem se mi ni nikdar niti sanjalo. Hrup se je polagoma oddaljeval. Imel je bogate življenjske izkušnje. Po njenem odhodu smo si kar oddahnili.

• **PRAVILNE OBLIKE:** Prebral sem dve knjigi. Oglušel je na obe ušesi. Podpisoval se je z obema imenoma. Po stezi sta mu prišli naproti sosedovi dvojčici. Pogovoril sem se s stricem Matevžem. Meta in Mojca sta se spoznali pred dvema letoma. Zaprl je obe okni. Na morju sem bil s stricem Matjažem.

• **GLAGOL NAMESTO BESEDNE ZVEZE:** Učenec je v zadregi zardel. Deček je končno spregovoril. Oče se je razjezil zaradi ocen. Svetoval mi je, naj

veliko tečem. Časnikar ga je vprašal, kaj meni o ekologiji. Sliko je sam uokviril.

• **JEZIKOVNE NAPAKE:** Otroci, tecite do tistega drevesa! Navdušeno smo pozdravili obe zmagovalki. Pogovarjali smo se o njem. Hči je ni več prepoznala. Mati rada govori o svojih otrocih. Ničesar ne vem o njem. Se spomnite, kako je bilo? Vsak dan se jezi name. Ponoči sem v svoji sobi slišal čudne glasove. Tu se prične novo poglavje.

• **VELIKA ZAČETNICA:** Valentin Vodnik se je rodil v Zgornji Šiški pri Ljubljani. Poleg pesniškega dela je urejal prvi slovenski časopis Ljubljanske novice, izdajal je tudi Malo in Veliko pratiko. Največji Vodnikov pomen je v tem, da je naš prvi slovenski umetni pesnik. Odraščal je ob Savi na Ljubljanskem polju, njegov Parnas je bil domači Vršac v Julijskih Alpah.

• **SPRAŠUJEMO SE PO ODVISNIKU:** Kdaj se najprej pretegnem? Kdaj odgovori? Kdaj on dela? Kdaj me pokliči? Od kdaj so planšarji že na nogah? Kdaj si prost? Kdaj imej zaprta usta? Kdaj si pripravi orodje?

• **PRIREDJE:** (Dopolniti je mogoče s stavki različnih vsebin, pazljivo je treba izbirati veznike.) Tonček ni znal plavati, torej je bil neplavalce. Plačajte vozno karto, ali izstopite. Maja se je sezula in si obula copate. Janez je napeto poslušal, toda ni razumel veliko. Krpan je prijel kobilico in jo nesel kraj poti. Ali delaj ali se umakni. Naj ti ne bo žal časa za učenje, kajti znanje je bogastvo. Anica je bila pohvaljena, kajti njena slika je bila nagrajena.

Pripravil Milan Kobal

izražajmo se lepo

ENOGLASEN - kar se poje ali igra z enim glasom. Uveljavlja pa se raba, po kateri naj bi enoglasno pomenilo isto kot soglasno, kar je narobe in brezpotrebno podvajanje pomenov. **Voditelj slovenskih skavtov** je bil izvoljen soglasno (izvoljen z vsemi glasovi, ne z enim). Enoglasnega petja ni maral.

EDIN in **ENOTEN** - *pridevnik edln pomeni enakih misli, istega mnenja:* V tem smo si vsi edini. Tudi mi smo si edini z vami v tem vprašanju. Odbor je v tej točki edin.

Edlnost je nekako isto kakor enotnost, pridevniška raba pa je različna. V našem tisku se velikokrat uporablja enoten namesto edln: Napačno je zaspisati, da so bili vsi enotni. Vsi so si edini ali pa: Vsi so enotnega mnenja, enotnih misli.

ENAK in **ISTI** - *Pridevnika sta si sicer po pomenu podobna in včasih zamenljiva, zvečine pa ju je mogoče in tudi koristno ločiti. Z enak mislimo predvsem na podobnost ali različnost, torej primerjamo lastnosti oseb ali predmetov: Tvoj klobuk je čisto enak mojemu. Ta pot je še vedno enaka. Današnje vreme ni enako včerajšnjemu. Prislov enako: Enako močno mu je stisnil roko. To igranje je enako dolgočasno.*

(nadaljevanje s strani 31)

1: 11. junija in 9. julija ob 9.30.

Schorndorf: Sv. Martin, Kunkelinstr. 34: 18. junija in 16. julija ob 8.45.

Aalen: Sv. Avguštin, Langertstraße 116: 18. junija in 16. julija ob 11.00.

Böckingen: Sv. Kilian, Ludwigsburger Str. 66: sobota, 24. junija in 22. julija ob 17.00. Ludwigsburger Str. 66.; 22. aprila in 27. maja (sobota), ob **Oberstenfeld:** Srce Jezusovo, Gehrstr. 3: 25. junija ob 9.00. Gehrstr.

Esslingen: Sv. Elizabeta, Hauserhaldenweg 38: 28. maja in 25. junija ob 16.30.

Weißbach: v soboto, 20. maja, ob 18.30

Bönnigheim: Heilig Kreuz, Amannstr. 4: na binkoštni ponedeljek, 5. junija, ob 14.30 - **sv. maša za domovino!** Po maši bo piknik v prostorih in na vrtu društva Mura v Bönnigheimu (Kirchheimer Str. 74).

SOBOTNA ŠOLA:

Stuttgart: 17. junija in 1. julija ob 15. uri.

Böblingen: 4. junija in 2. julija od 9.00 do 10.00

SREČANJA ZA MLADE:

10. junija in 15. julija ob 18. uri.

PRAZNOVANJA (godovi, rojstni-krstni dnevi, obletnice...) bodo 18. junija, 16. julija in 20. avgusta. Po maši vedno nazdravimo slavljencem v Slovenskem domu.

Prošnje iz domovine:

Župnija Begunje pri Cerknici je obnovila dve od petih podružnic (Topol in Bezuljak), pri Sv. Benediktu v Kančevcih dograjujejo duhovni center, v Vitanju (pri Celju) pa kupujejo nove zvonove. Vse prosijo zlasti rojake iz teh krajev, da se jim pridružite pri njihovih naporih in tako z dobrimi deli zbirate neuničljive zaklade za večnost!

SLOVENSKI DOM:

Župnijska pisarna: torek od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00.

Karitas - Slovenska socialna služba: od ponedeljka do petka: 9.00 - 12.00: gospa Doroteja Oblak, tel.: 23 30 66.

Konzularni dnevi: Sophienstr. 25/II, Stuttgart, /0711/ 640 10 31/32: 22. in 29. junija, 6., 13. in 20. julija, 14., 21. in 28. septembra od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16.00.

švedska

Romanje Slovencev na Švedskem v Lurd

V marcu in aprilu je slovenski dušni pastir **Zvone** pripravljaval veliko veliko-nočno romanje v Lurd. Romanje smo priporočili Materi božji, ki se ji na tem svetem in milostnem kraju pod Pireneji v Franciji vsak dan zaupno bližajo množice. Na romanje smo odšli na veliki četrtek ob 10. uri zvečer. Dan smo sklenili s praznično sv. mašo v spomin na ustanovitev sv. evharistije, duhovništva in zapovedi ljubezni. Na veliki petek smo se tudi v avtobusu spominjali smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa na križu. V ta spomin smo zmolili križev pot in bogoslužje tega dneva, kolikor ga je bilo mogoče opraviti na avtobusu. Po spanju blizu Pariza nas je velika sobota popeljala proti Lurdu. Vmes smo občudovali pomlad v Franciji, ki jo je odela z vso lepoto. Popoldne je bilo posebno doživetje blagoslov jedil, pri katerem so se naše matere izkazale z raznimi dobrotami. Po blagoslovu smo se vsi zbrali pri velikonočnem obedu, pri katerem smo bili vsi pogoščeni. Zvečer smo prišli v Lurd, kjer smo tudi po besedah duhovnika Zvoneta v svojem srcu doživljali ta milostni kraj. Sledil je zaslužen počitek in pričakovanje velikonočnega jutra. Zjutraj je bila najprej sv. maša v čast vstalemu Zveličarju. Vstajenje smo slavili s trikrat zapeto alelujo, ki se je prelila v pesem Zveličar naš je vstal od smrti. Z Marijo Magdaleno smo pohiteli h grobu in srečali Vstalega v Božji besedi in sv. evharistiji. Vsi romarji, z nami je bilo tudi nekaj hrvaških romark, so bili skupaj z vsemi Slovenkami in Slovenci po svetu in doma položeni kot dar na oltar v kapeli sv. Ane, kjer smo obha-

jali vstajenjsko sv. mašo. Pri votlini, kjer se je Lurška Mati božja prikazovala Bernardki, smo vse izročili v varstvo in prosili za mir v družinah in v svetu. V rokah vseh romarjev so zagorele sveče kot prošnja ali zahvala Materi božji. Nepozabno je bilo popoldansko srečanje v hotelu St. Avit, kjer smo romarji poslušali pričevanje edinih Slovencev v tej župniji, zakoncev **Jankovič**. Čeprav smo vsi skupaj želeli kaj več zvedeti o Lurdu, sta nas presenetila z živim pričevanjem na tem svetem kraju in nam s svojo življenjsko zgodbo povedala največ. Naj jima bo na tem mestu izrečena prisrčna zahvala, ker sta se kljub veliki noči in obiskom želela srečati z nami in sta nas s svojim pričevanjem bogato obdarila. Pretresla nas je tudi procesija z bolniki in invalidi, kjer smo srečali otroke, mladino in tudi tiste, ki so bili verjetno obrnjeni s svojim pogledom v večnost. Blagoslov z Najsvetejšim je mnogim prinesel dušno in telesno zdravje, vsem nam pa je utrdil vero, da je vredno slediti Kristusu. Zvečer ob zatonu sonca in v prvem mraku je v rokah vsakega romarja zagorela svečka (nad deset tisoč romarjev), vse pa povezal prepevanje znane lurške pesmi s skupnim odpevom Ave Marija. Ta se je zvil v eno samo čaščenje Lurške Matere božje, v eno samo blagrovanje Nje, ki je Mati vseh božjih otrok. Verjetno je vse to pripomoglo, da so se vsi romarji naslednji dan srečali z Očetom, ki je čakal izgubljene sinove in hčere v zakramentu sprave. Marija je spet morala posredovati, da smo uro kasneje po čudovitem srečanju z Jezusom in med prepevanjem velikonočnih pesmi, ki so kar same privrele iz čistih src še v času spovedovanja, skupaj na drugem mestu spet obhajali sv. mašo, pri kateri smo z dvema učencema poromali v Emavs. Na oltar smo položili tudi prošnjo za uspeh škofijske sinode na Švedskem, ki poteka pod naslovom Na poti v Emavs. Kakor sta učenca spoznala Jezusa po lomljenju kruha, tako naj bi vsi kristjani v tej severni deželi spoznali svojo identiteto in z veseljem oznanjali, da je Jezus zares vstal. Po zajtrku v hotelu je sledilo srečanje z

Jezusom na Njegovem križevem potu, ki smo ga končali s pesmijo Jezus naš je vstal od smrti. Ko smo to pesem zapeli pri praznem grobu, nas je vse navdalo nepopisno veselje. Res je, Gospod je vstal, naš Gospod živi. Kdo ne bi prepeval iz vsega srca aleluja. Saj to je tudi naš dan, zakaj smrt je premagana in vsem so odprta vrata v nebesa. Bog daj, da bi jih skupaj tudi dosegli! Nato smo nekaj časa posvetili Bernardki in njenemu srečanju z Marijo pri votlini. S tem je bilo romanja konec, saj je bil popoldanski čas do odhoda rezerviran za nakup spominkov. Ob 6. uri zvečer smo se poslovili od lastnikov hotela in krenili na dolgo pot proti Parizu, kamor smo prispeli okrog 8. ure zjutraj. Kljub nekaterim nesporazumom - zgrešili smo se s slovenskim duhovnikom **g. Silvestrom Česnikom** (prepozno sem ga opazil, ko je peljal mimo Invalides - grob Napoleona I.) - smo se vzpeli na Eifflov stolp in si ogledali Pariz iz zraka, občudovali Slavolok zmage in se po Trgu sloge popeljali na Elizejske poljane ter mimo Louvra k Naši Gospe (Notre Damme). Ta je pojem Pariza in pravi biser, ki si ga je vredno ogledati. Pred Pieta v tej cerkvi je spet zadonela slovenska velikonočna pesem. Z ogledom zakladnice smo sklenili srečanje s Parizom in Francijo, tam smo le še prespali in v sredo nadaljevali pot proti Švedski. Prijetno ozračje na avtobusu, slovenska narodna pesem, dobri vici, lepi filmi ter postrežba na avtobusu so pripomogli, da smo priromali nazaj veseli. Hvala **Vinku in Roži** za pomoč, prav tako **g. Avreliu Gorjupu** za organizacijo avtobusa in pomoč pri vodenju romanja ter vsem dobrotnikom za vse, kar je razveseljevalo srce; viski in vino ter rogaška, hvala tudi **g. Francu Planinšec** iz Göteborga. Ob tem lepem doživetju in ob tolikih milostih, ki so nam bile podeljene, pozabimo, če je prišlo do kakšne nerodnosti, z vsem lepim in duhovnim pa živimo in sodelujemo, dokler ne priromamo v nebeško domovino k naši Materi Mariji!

Spored dogodkov za Slovence na Švedskem:

Na binkošti, 4. junija, se bodo Slo-

venci s Švedske srečali v Vadsteni. Obiskali nas bodo gostje s Sv. Lovrenca na Pohorju: Ansambel Sušec, ljudske pevke in cerkveni mladinski mešani pevski zbor. Pričakujemo tudi urednika Družine, in če bo mogoče, bo prišel med nas še **g. Janez Janša**. Drugo pomembno srečanje za Slovence iz Skandinavije bo 15. julija pri Devici Mariji v Puščavi pri Sv. Lovrencu na Pohorju z začetkom ob 12. uri. Sv. mašo bo vodil **g. Janez Pucelj**, delegat za Nemčijo in Švedsko. Povabljeni tudi Slovenci iz drugih dežel, ki boste takrat doma.

Ljubitelji gora, vabljeni na II. švedsko-slovenski vzpon na Triglav, ki bo od 24. do 26. julija. Poleg vsega potrebnega denite v nahrbtnik tudi veliko dobre volje.

Vse bralke in bralce NL lepo pozdravlja

in želi vsem blagoslov Vstalega Zveličarja ter varstvo in priprošnje Lurške Matere božje

*vaš Zvone Podvinski,
nenehni popotnik*

švica

SOLOTHURNsko OBMOČJE

Obhajanje velikonočnih praznikov

Za nami so vsebinsko in pomen-sko bogati dnevi postnega časa in velikonočnih praznikov. Bogati zato, ker nam predočujejo "velika Božja dela" (Apd 2,11), izvirajoča iz Božjega usmiljenja za naše odrešenje. Jezusovo trpljenje, smrt in vstajenje - to so kot trije mejniki, ki nam naznanjajo: Ljudje, zdaj ste odrešeni, zdaj ste "božji otroci" (1 Jn 3,2), zdaj ste "dediči večnega življenja" (Tit 3,7). Primerno temu je Cerkev razvila in vpeljala v velikonočno slavlje ustrezne obrede in razne običaje. Na veliko soboto, 15. aprila, smo imeli na 5 krajih blagoslov velikonočnih jedil. Ta nas spominjajo na Božjo dobroto in njegovo navzočnost v našem vsakdanjem življenju. Zadnje in glavno bogoslužno dejanje tega dne je bila velikonočna vigilijska v Bernu. Na veliko noč,

ko še posebej slavimo Cerkvi izročen spomin Jezusove ljubezni, smo Jezusovo vstajenje obhajali v Birru in Oltnu. Kako lepo bi bilo, ko bi okna vseh kristjanov bila odgrnjena sončnim žarkom velikonočnega jutra!

Šmarnična pobožnost

S 1. majem smo začeli šmarnično pobožnost v čast Devici in božji Materi Mariji, ki jo je Božji in njen Sin dal tudi nam za mater. Večerna maša s šmarnicami je vsak dan, tako da posamezni kraji, kjer imamo redno bogoslužje, pridejo na vrsto po enkrat na teden.

Slavje 50-letnice

Na 1. soboto, 6. maja, je naš kranjski **Janez Stare** v Luzernu slavil 50-letnico življenja. Zato nas je po maši, ki je bila darovana zanj, temu primer-no pogostil. S prisrčnimi voščili smo mu nazdravili in zaželeli še vrsto srečnih in zadovoljnih let. Janez, Bog te živi! Tokrat je bila med nami tudi **gospa Julka Fortuna** iz Podlipe, ki se poleg drugih domačih (drobnih) obrti ukvarja zlasti s klekkanjem. Ker je v Luzernu od 28. aprila do 7. maja na kmetijski in obrtni razstavi (LUGA '95) sodelovala tudi Slovenija, je gospa Julka bila povabljen kot predstavni-ca svoje stroke.

Krst

V nedeljo, 7. maja, je v Ostermundigenu pri Bernu prejel sv. krst ter tako postal član župnijskega in cerkvenega občestva **David Marko Hobi**. Naj se starši, **Marko in Jožica Hobi-Leban**, veselijo tega božjega daru, mali David pa naj pridno raste in napreduje!

Maša v zahvalo in za spravo

V ponedeljek, 8. maja, so po svetu slavili 50. obletnico konca 2. svetovne vojne. Ker je ob ponedeljskih maša s šmarnicami v Oltnu, smo tamkajšnjo sveto daritev namenili v zahvalo in za spravo. Zaradi tega smo pričakovali nekoliko večjo udeležbo kot navadno, vendar: "Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi," govori Gospod (Mt 18,20).

Jan

oglasi

• **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice**, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU*****, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. – **PH-PALACE HOTEL*****, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, telex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

• **V večnem mestu Rimu** pa Vam je na voljo **HOTEL EMONA*****, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. – **HOTEL EMONA*****, Via Statilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

• Dragi rojaki! Za Vašo **SELITEV** v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. **HORŽEN**, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• **RAČUNALNIKI**: Sinclair 48 K DM 245,-. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari **RADIOAPARATI**, **AVTORADIO** Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. – **Jode Discount**

Markt, Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

• **PREVODI** – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

• V Frankfurtu, nedaleč od velesejma, Vas v restavraciji hotela **FRANKENHOF**, Lorbacherstr. 3, tel. in faks 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silviya in Tine Bibič.

• Pri Bivjah (Koper) prodam novo hišico (60 m²) na 500 m² velik parceli. V račun vzamem: kredit (delno plačilo po obrokih), majhno garsonjero, prostor za preureditev ali leseno hišico na območju Kopra ali Ljubljane. Tel. 061/ 127 36 33.

• Na Ljubečni, 6 km iz Celja, prodam novo stanovanjsko hišo (106 m²) z vrtom (282 m²), asfalt do hiše. Informacije 063/798-098 ali 063/708-098

• Prodajam obnovljeno starejšo hišo (110 m²), gospodarsko poslopje (50 m²) in dvorišče (784 m²), ki ima dva izvoza, primerno in idealno za vsako obrt. Cena 130.000 DM. Telefon v Nemčiji 08654-62704 ali 08654-65316. Informacije doma pri Mariani Dobaja, Ptujška c. 70, Miklavž pri Mariboru, telefon: 062/692-744.

• Prodajamo vikend s 3.000 m², 4

km iz Rogaške Slatine. Na parceli je 350 trsov, sadno drevje, njiva in travnik. Je ob asfaltni cesti. Vikend je zidan, v njem je voda in elektrika. Ima vso ustrezno dokumentacijo. Milan Mužar, Plankarjeva ul. 5, Celje.

• V bližini Dobave (Brežic) prodam dvostanovanjsko hišo z 1,5 ha zemlje ob njej. Ponudbe pošljite na upravo Naše luči pod šifro Dobava.

• Po zelo ugodni ceni prodam hišico na lepi sončni legi. Čudovit razgled, asfalt, voda, elektrika, bližina Atomskih toplic. Tel.: 063/452-589 zvečer.

• Celjanka, okrog 50 let, zaposlena v okolici Stuttgarta, želim spoznati Slovenca (46-55 let) za skupno srečno prihodnost. Geslo Štajerka. Ponudbe pošljite na uredništvo Naše luči.

• V Velikih Laščah na Dolenjskem prodam hišo v peti fazi na parceli 800 m², v naselju na lepi lokaciji - ob robu gozda. Cesta je asfaltirana. Hiša je v dveh etažah, spodnji del - eno stanovanje je že očiščeno. Centralna kurjava je napeljana z radiatorji. V hiši je že telefon, voda in trifazna elektrika. Vse informacije po telefonu 0049/621/747727 Ivanc - Mannheim.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan

preberite!

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu, v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

- Mami, Mišo me je povabil na dom.

- Lepo, potem boš spoznala njegove starše.

- Kje neki, oni so vendar odpotovali!

- Izbral sem si poklic, v katerem vedno dobim, tudi če izgubim.

- Takega poklica pa ni.

- O, je. Sem odvetnik!

- Tako sem nesrečna! Konrad jo vsak večer pobriše, še sama ne vem, kam!

- Potolaži se. Če bi vedela, bi bila še nesrečnejša.

Štirje beže pred huliganom:

- Zakaj štirje bežite pred enim?

- Ker ne vemo, koga se bo lotil!

Družinski vihar:

- Ko si me jemal, si vedno govoril, da na svetu ni takšne ženske!

- To trdim še zdaj!

Žena je naročila možu, naj pomije posodo, on pa hoče to delo naprtiti hčerki, ki protesti-

- Le kdaj se bo nehala ta večnost!

ra:

- Očka, saj se nisem jaz poročila s tvojo ženo, ampak ti. Kdor pa je naredil napako, naj sam nosi posledice. Kaj bi jih nedolžnim naprtil na rame?!

- Ali ti je delodajalec povišal mesečne prejeme?

- Podvojil. Vendar jih bom prejemal le vsak drugi mesec.

- Sin, zapomni si: če ženi lažeš, ne goljufaš nje, ampak samega sebe, ker se dela, da ti verjame.

- Zakaj pa pretepaš sina, saj ti ni nič storil.

- To je že res, ampak jutri bo prinesel domov cvek, jaz pa že danes odpotujem.

- Ali je res, Marjan, da si spet padel na izpitu za voznike motornih vozil?

- Ja, res, ampak tokrat sem bil najboljši od tistih, ki so padli!

- Jaka, kaj vidim: ti tak vegetarijanec, pa ješ zajčjo pečenko!

- Iz maščevanja, ker so mi zajci požrli zelje!

Gospod mehanik, ne vem, kaj je narobe z mojim avtom. Kadar vozim 180 na uro, mi v motorju nekaj razbija.

- Ja, ja, to je vaš angel varuh!

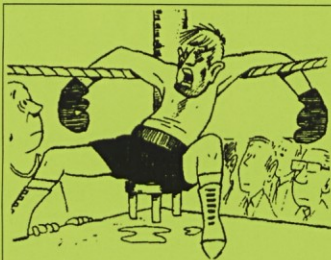

- Zakaj si se ločil?

- Žena je pila...

- Saj ti tudi piješ!

- Pijem, toda ona je pila mojega.

- Njegovi udarci so hitrejši od mojih refleksov!

- Žena je vzela ves denar in ušla...

- To je dobro.

- Dobro?

- Moja je vzela ves denar in ostala.

- Zakaj ste pobegnili iz zapora?

- Hotel sem se oženiti.

- Vi imate zares čudno predstavo o svobodi.

Policist: "Malo boste morali pihati!"

Pijani voznik: "Prav, in kje vas boli?"

Sodnik obtoženemu:

- Zakaj ne prenehate s krajo, vedno vas dobijo?

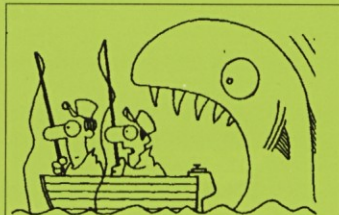
- Prisezem, da ne vedno!

Koren vpraša slikarja:

- Mislite, da bo moj portret ženi všeč?

- Žal, slika vam je preveč podobna!

- Vse bi dal, da bi videl vsaj eno ribo!

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI**ANGLIJA****LONDON SW9 OLS, 62, Offley Road**, tel. + faks 0171 - 735 - 6655, *Stanislav Cikanek***AVSTRIJA****A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11**, tel. 1-544 2575, *Anton Štekl***A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3**, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p.mag. Janez Žnidar***A-4053 HAID b. Anselden, Kirchenstraße 1**, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek***A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6**, tel. 05522 - 73100 34850, *Janez Žagar***A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3****BELGIJA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution**, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc***FRANCIJA****F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche**, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj***F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon**, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak***F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre**, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin***F-06300 NICE, 17, rue de Sospel**, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec***HRVAŠKA****41090 ZAGREB, Vrapčanska 114, Andrej Urbanci, CM**, tel. 041 - 156 573**ITALIJA****SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884**, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, *msgr. dr. Maksimilijan Jezernik***MILANO: msgr. dr. Oskar Simčič, Corte S. Ilario 7**, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123**NEMČIJA****D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38**, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24**D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29**, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon**D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121**, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar***D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70**, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic***D-68159 MANNHEIM, A 4, 2**, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida***D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81**, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + faks 0841 - 92 06 95**D-70184 STUTTGART, Staffenbergstr. 64**, tel. 07 11 - 23 28 91, *Janez Šket*, tel. + faks 07 11 - 2 36 13 31**D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17**, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89**D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c**, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik***D-89073 ULM, Olgastraße 137**, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik*, voditelj dr. *Marko Dvorak***D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10**, tel. 089 - 22 19 41, faks 089 - 29 16 16 27, *Marjan Bečan***NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14**, tel. + faks +46 (0)31 711 54 21, *Zvone Podvinski***ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466**, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15**CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18**, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan***KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU, 61001 Ljubljana, Poljanska 2**tel. + faks 061 - 13 32 075, voditelj: *Janez Rihar*, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23,
tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135